

* ŽĎÁRSKÝ ZPRAVODAJ

listopad

12. ročník
2025

Nová přístavba
haly TJ

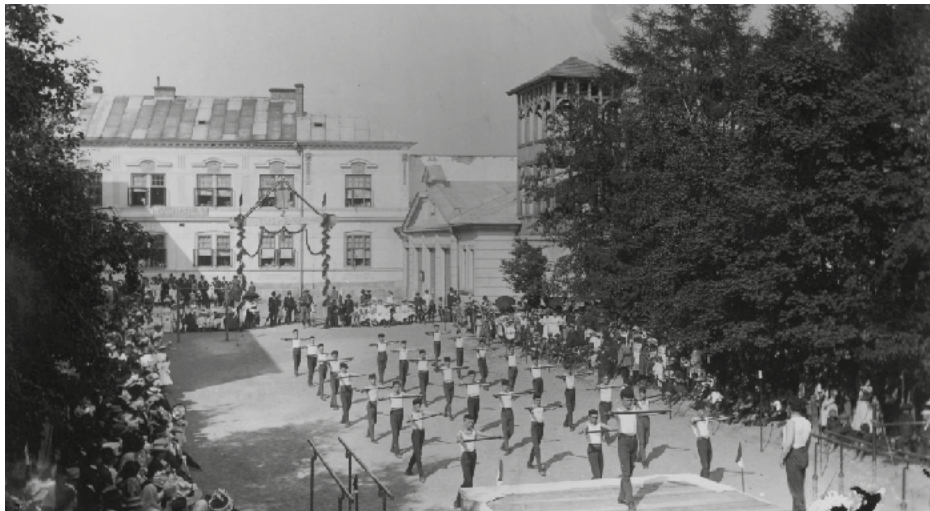
03

Novinky pro cyklisty

05

Změny v adventu

18

BYLO JEDNOU JEDNO MĚSTO: NÁRODNÍ DŮM

Vážení čtenáři,

venku začínají podzimní plískanice a z přítmí podzimního šera se mi vybavuje událost, která se odehrála téměř před 100 lety na konci října. Souvisí s vyhlášením svobodného státu československého. Udělejme si vycházku po časové ose místa, kde se tato slavná událost odehrála. Snad dojde i na hádanku.

Téměř jsem zapomněl, že mám připomenout odpověď z předchozí hádanky. V minulém čísle jsem vyprávěl příběh několika domů, které stály na pravé straně Dolní ulice, za dnešní křižovatkou, jednalo se o domy Neubauerových čp. 170, Limlových čp. 171, Vencelidesových čp. 172 a Pohankových čp. 173. Tentokrát nebudu schopen utajit umístění, a proto otázka bude znít jinak. Zmíním ji až na konci článku.

Ve vrcholném středověku vypadalo náměstí zcela jinak, než jak jej známe dnes. Mělo podlouhlý tvar a k hornímu konci se zužovalo. Někdy ve 14. nebo až v 15. století bylo město přestavěno a horní rynek dostal podobu lichoběžníku. A tento tvar se dodnes dochoval. Tehdy vznikly i usedlosti na jižním konci náměstí. Jejich majitelé dostali pozemky ve Veti a v Krejdách, které byly k dispozici až po rok 1440. Jen malá část půdy byla novým usedlostem přidělena za humny. Jak bylo za těmito domy málo místa, stáčely se tyto záhumenky do ostré zatáčky. Dá se říci, že pozemky byly orientovány kolmo k těmto domům. Pikantní také bylo, že dům Keilovský, nyní součást bývalé školy, byl překryt blokem domů, který tvořil jižní okraj náměstí (směrem k Horní ulici). Pouze vchod a okno nad ním bylo vidět z rynku.

Šlo spíše o takovou periférii, kterou obývali drobní rolníci a řemeslníci, kteří přesto měli měšťanská práva. Teprve během 17. nebo 18. století se majitelé zmohli a stavení rozšířili. V domě Keilovském (nyní součást bývalé školy) žil kovář Střela či Střelec, který ovšem nesměl provozovat kovářství na náměstí. Jeho soused Matěj Zavřel na domě Slavičkovském provozoval krám. Abych připomenul, tento dům svíral s bývalou školou pravý úhel a tvořil jižní konec náměstí. Ale vraťme se ke krámu. Těch nebylo mnoho, pouze čtyři. Kramář prodával takové zboží, které si zdejší obyvatelé těžko mohli

vyrobiť. Byla to sůl, železo, vosk, voskové svíčky nebo sklo. Také se stále častěji objevovaly kramářské tisky – jednotlivé písně, modlitby, kalendáře, pranostiky nebo jiné drobné knížky.

V 19. století zažívaly oba domy relativní úpadek. Především se to týkalo Slavičkovského domu. Předposlední rod zde usazený od 2. poloviny 18. století – Drdlovi – dokonce vypadl po roce 1850 z řad daňových poplatníků, a tím ztratili postavení měšťanů s právem účastnit se politického života ve městě. Vdova Aloisie se dokonce musela živit jako nádenice za denní mzdu. Nakonec Drdlovi emigrovali do Ameriky. Poslední majitel domu – sedlář Augustin Jeřábek – byl na tom o poznání lépe. Bloudkovi v Keilovském domě si měšťanský status zachovali. V roce 1874 dům prodali obci. Město nechalo dům zbouřat a o dva roky později se jim podařilo na tom místě postavit školu. Děti se již bát nemusí, protože je tu dnes cukrárna. Avšak i tato škola měla problém se sousedním domem Slavičkovským, který zacláněl ve výhledu na náměstí. Teprve na samotném začátku 20. století se podařilo městu dům odkoupit a zbořit jej. Byla na čase, protože škola potřebovala další místo.

Venku vylezlo sluníčko, je čas opustit vlhké a tmavé místnosti starých domů a provětrat se. A kde jinde než ve dvoře Slavičkovského domu. Tento dvůr byl docela velký a měl skutečně podobu velké zatáčky. Protože stodola stála vedle školy, zatímco hlavní stavení bylo kolmo ke škole. Po odkoupení chátrajícího domu se konečně mohly splnit tužby učitelů a dětí. Zaclánějící budova šla k zemi a na místě domu a části dvora vznikla školní zahrada se sadem a letní tělocvičnou. Zájmy školy tu však narazily, neboť ambice města byly větší. Obec chtěla vybudovat novou reprezentativní část města a postavit budovu pro spolky, která se měla stát novým kulturním a společenským centrem. Tyto ambice byly velmi brzy naplněny.

Tehdejší začínající stavitel Josef Křelina postavil Národní dům (nynější divadlo), který se stal nejnádhernější budovou ve městě. Prostranství před kulturním svatostánkem bylo upraveno a vzniklo nové náměstí. Průchod z náměstí byl uzavřen novou bránou. Otevření Národního domu v roce 1901 bylo oslaveno

velkým průvodem, cvičením sokolů na novém náměstí a uvedením divadelní hry Noc na Karlštejně v nové budově. Byla tu umístěna knihovna a divadlo. V malé dvoraně zasedalo pravidelně zastupitelstvo. Začátek století byl velmi překotný. Na místě Vavřínova domu, který sousedil s domem Slavičkovským, byl postaven v roce 1906 nový městský úřad a spořitelna v secesním stylu podle návrhu stavitele Bedřicha Fialy. O rok později ještě přibyla hasičská zbrojnice a také se rozrostla budova školy. V roce 1910 byl na náměstí odhalen pomník lesnickému spisovateli Janu Doležalovi. Teprve o 20 let později neslo náměstí jeho jméno.

Je 28. října 1918. Odpoledne dorazily do města zprávy o převratu v Praze, kde se chopil moci Národní výbor. Také v Brně se aktivizovali vlastenci, k nimž patřili Ladislav Pluhař a novinář Otokar Klusáček, kteří se narodili ve Žďáře. Doktor Pluhař se nakonec postavil do čela moravské samosprávy. Ve městě se sešla rada města a aktivní byli sokolové, hasiči a také členové sociální demokracie. Na 29. října ve tři hodiny odpoledne bylo svoláno shromáždění obyvatel města a okolí.

V Národním domě se sešlo zastupitelstvo, aby připravilo opatření související se vznikem samostatného státu. Zájem byl veliký – kolem 1 000 lidí. Po zasedání promluví řečníci o významu oslav, o povinnostech každého Čecha a o nutnosti zachování klidu a pořádku, přčetli provolání Národního výboru, První zákon a provolání Socialistické rady. Potom se vydal dav průvodem ke Staré radnici, kde provolával slávu Masarykovi, Wilsonovi, Jihoslovánům, českým legiím a novému státu. K zemi padali orlíci a do tří dnů zmizely z úřadů obrazy posledního císaře. Tato událost vedla k založení tradice pořádání slavnostního průvodu ve výročí vzniku samostatného státu. V Národním domě (divadlo) se vždy hrál divadelní kus připomínající českou historii a revoluce.

A na závěr moje otázka. Národní dům má číslu popisné, které převzal po Slavičkovském domě. Jaké je to číslo? Třeba vám pomůže Žďárský uličník.

Miloslav Lopaur
historik Regionálního muzea

Slovo starosty města Žďáru nad Sázavou

Vážené Žďáračky, vážení Žďáráci,

úvodem vám chci poděkovat. Za trpělivost, pochopení, přijetí, někdy možná i rezignaci nebo upřímné nadávání od plíc. Ale je to za námi. S koncem stavební sezóny se zprovoznila i poslední velká a nepřijemná uzavírka – Vysocká ulice. Zatím sice v režimu předčasného užívání a s několika drobnými dokončovacími pracemi, ale doprava už jede. Víím, že celé léto to bylo extrémně náročné. Víím, že to bolelo. A víím i to, že si mnozí – neprávem – říkali, že se to dalo lépe zkoordinovat. Teď, s určitým odstupem, je čas na malé zhodnocení:

1. Vysocká – stavba začala o rok později, než bylo plánováno. Důvodem bylo řízení u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – jedná stavební firma nesouhlasila s výběrem zhotovitele. Nakonec se ukázalo, že pravdu neměla, ale rok jsme ztratili.
2. Brodská ulice – rekonstrukce začala až ve chvíli, kdy už byl průjezdný kruhový objezd na Jihlavské.
3. Přeložka Jihlavské a Brněnské – denně odklání až 8 000 aut, která by jinak zajížděla k Enpece a zatěžovala křižovatky i centrum města.

4. Velký obchvat – evergreen už téměř 50 let, ŘSD má v plánu přepracovat studii, která by položila základy někdy budoucí možnosti realizace.
5. Finance – přes všechna úskalí budme vděční, že se podařilo do Žďáru přivést stovky milionů korun na opravy a budování silnic. Není to samozřejmost. Mnohá města by za takovou investici byla ráda. A všichni víme, že doba, kdy budou podobné částky k dispozici, se pomalu krátí.
6. Dopravní citlivost – uzavírky znovu potvrdily, jak křehký je dopravní systém. Jakékoliv omezení se okamžitě projeví jinde. Proto musíme dál budovat vnitřní propoje (nejen spoléhat na obchvat).
7. Alternativy – stejně důležité je nabídnout rozumné možnosti těm, kteří autem jezdit nemusí.

A tím se dostávám k nemotorové dopravě. Poptávka po cyklostezkách a sdílených trasách pro chodce a cyklisty roste. Nově vzniklá stezka na Neumannově ulici, která pohodlně propojuje Vodojem, „Průmyslovku“ a centrum města. V příštím roce přibude sdílená stezka na Jihlavské a cyklostezka před obchodními domy na náměstí. Projektuje se Brněnská, ve studii je i horní Okružní a další lokality. Součástí cyklistické infrastruktury jsou i zastřešené a kamerově hlídání cykloodstavy – tři nové vzniknou postupně u polikliniky, ZŠ Švermova a ZŠ Palachova.

Některá omezení přesto trvají dále a přelíží se i do dalšího roku – například na Bouchalkách, u staré radnice, na dolní Okružní u Domu klidného stáří, křižovatka Revoluč-

Obsah

Odstraňování azbestu	str. 4
Digitalizace MěÚ	str. 6
Městské investice	str. 7
Výkupy bytů	str. 8
Spolupráce s investory	str. 9
Rozhovor s J. Kohoutkem	str. 11
Nová rolba	str. 15
Vánoční výstava na tvrzi	str. 19
Adventní program	str. 21

ní/Brodská. Prostor před Vesnou se stihne letos, tam se práce nyní dokončují. Rekonstrukcí také prochází bývalý městský úřad, který nově ponese název MethodKa. Jde o slovní hříčku odkazující na dílo významného žďárského rodáka Methoda Kalába, světově uznávaného typografa. Budova získá sgrafito s jeho motivem a novou, moderní a nadčasovou tvář. Z omšelé a morálně dožilé stavby v centru se tak stane důstojný objekt, který bude městu sloušet.

O investicích, které mění tvář Žďáru, si přečtete na následujících stranách. A v příštím roce přidáme další.

Přeji vám klidný podzim a co nejméně sychravých dnů.

AKTUÁLNĚ: V nové přístavbě haly TJ se už sportuje

Od října mohou sportovci využívat novou část haly TJ, která zaujme nejen moderním vybavením, ale také ekologickými prvky. Projekt, jehož příprava začala loni v listopadu, získal finanční podporu města i Národní sportovní agentury.

Od října slouží sportovcům nová část haly TJ, využívaná například gymnastickým oddílem. Prostor zaujme moderním vybavením a ekologickými prvky – střecha je pokrytá rozchodníkem, který přirozeně ochladí budovu, a na fasádě postupně porostou popínavé rostliny.

Přípravné práce začaly loni v listopadu, hrubá stavba byla hotová v květnu, interiér dokončen v červnu a září patřilo finálním úpravám. „TJ patří díky za odhodlání, těší mě i finanční podpora města. Nové sportoviště tu chybělo,“ říká starosta Martin Mrkos.

(red)

Žďárský zpravodaj, měsíčník občanů města Žďár nad Sázavou • 12. ročník • Vydává město Žďár nad Sázavou, www.zdarns.cz. Redakční rada: Blanka Sobolová, Tamara Pecková Homolová, Helena Zelená Křížová. Šéfredaktor: Blanka Sobolová, tel. 733 465 035, e-mail: blanka.sobolova@zdarns.cz • Sídlo redakce: Žižkova 227/1, 591 31 Žďár nad Sázavou • Do všech domácností zdarma • Počet výtisků: 10 500 kusů • Datum vydání: 3. 11. 2025 • Distribuce: Renvy Trade, s. r. o., Grusova 413, Pardubice • Tiskne: SAMAB PRESS GROUP a. s. • Registrace: MK ČR E 21706. • Korektury: Lenka Mašová • Sazba: Lukáš Zvolský • Inzerční příloha: Blanka Sobolová, 733 465 035 • Foto na titulní straně: Šárka Zástěrová

Z bývalého MěÚ mizí azbestové výplně, jde o unikátní akci

Od 9. října probíhá ve žďárském centru náročný proces odstraňování azbestových boletických panelů z budovy bývalého městského úřadu. Zakrytá stavba uprostřed města se změnila v hermeticky uzavřenou zónu s filtrační technikou a tříkomorovým systémem pro výstup pracovníků. Přes devadesát tun nebezpečného materiálu by mělo zmizet do 7. listopadu.

„Boletické panely tvoří sendvič z barevného skla, vaty a desky s obsahem azbestu,“ popisuje obložení, které bylo pro fasádu bývalého úřadu typické Jan Holík ze společnosti Archeon, která rekonstrukci realizuje. „Demontáž probíhá tak, že se kolem budovy postaví lešení, zaplachtuje se a uvnitř vznikne podtlakové prostředí s ventilátory osazenými HEPA filtry s účinností 99,98 %. Ty zachytí částice od velikosti 0,3 mikronu.“ Desky totiž obsahují karcinogenní vlákna, která mohou při případném uvolnění škodit zdraví.

Bezpečnost při manipulaci s karcinogenními materiály je podle něj klíčová. Nejprve

se z výplně vyjmou skleněné tabule a minerální vata. Azbestové desky se předtím, než se vyjmou, postříkají penetračním nátěrem, který na nich vše uzavře. Poté se desky uloží do speciálních pytlů a skončí v uzavřených kontejnerech. Vše se provádí v uzavřeném

prostoru, odkud vzduch odsávají ventilátory. Na odstraňování pracuje 10-12 lidí.

Důležitou součástí je i tříkomorový vstupní systém. „Pracovníci si v první komoře nasadí masku, ve druhé se obléknou do ochranného overalu. Při odchodu z kontaminované zóny sundají oblek, projdou vysavačem a teprve ve třetí komoře si mohou sundat masku,“ popisuje Holík.

Po skončení prací se celý prostor vystříká enkapsulačním přípravkem, který uzavře zbylý prach, a vzduch se znovu přeměří. Teprve pokud laboratorní analýza potvrdí čistotu ovzduší, je možné vstoupit a pokračovat v dalších stavebních pracích.

Tzv. boletické panely, pojmenované podle místa výroby, se vyráběly mezi lety 1961 a 1980, odhaduje se, že jsou na víc než třech tisícovkách veřejných budov.

(red)

Co je nového? Aneb poznámky z rady

Zdeněk Navrátil
radní města
Žďar nad Sázavou

Milí Žďaráci, přeji vám u těchto řádků krásný listopad. Rád bych se s vámi podělil o několik poznámek z podzimních jednání městské rady.

Přírodní zahrady u mateřských škol

Všimli jste si, že se zahrady u žďárských školek postupně mění? Ubývá umělých prolézaček a přibývá přírody. Nejnověji se, i díky půl milionu z EU, proměnila školní zahrada

u mateřské školy v ulici Veselská. Přibýly interaktivní a přírodní prvky pro malé Žďáráky. Teď mohou nejen skotačit, ale také přirozeně rozvíjet svou kreativitu a zvědavost.

Okolí tvrze ohlídá svatý Prokop

Až se příští rok otevře právě nyní opravované okolí kostela a tvrze, najdeme tam novinku. Tou je nejen „kašna“ před kostelem, ale i bronzová socha sv. Prokopa, která na ni shlíží. Světec, jemuž je žďárský kostel zasvěcen, tak doplní upravené historické jádro Žďaru. A přiznejme, že to už obnovu skutečně potřebovalo. Městu se navíc podařilo na tuto rekonstrukci získat miliony z dotačních zdrojů, a to dokonce i na vlastní sochu, což není úplně obvyklé.

Podpora činnosti žďárských spolků

Sport, sportoviště, sociální služby, kultura, volný čas, senioři, památková péče nebo třeba obnova fasád bytových domů. To je

jen stručný výčet aktivit, které Žďar každoročně podporuje díky svým dotačním programům. Město tvoří lidé a je super, že Žďar má plno těch aktivních, kteří dělají také něco pro ostatní. A právě pro ně je tu dobrá zpráva: Pro rok 2026 se na spolkové aktivity opět mírně navyšuje rozpočet.

Musíme to opravit

Co k tomu dodat. Rok 2025 se ve Žďáře stává jak dlouhou ne. Jasně je to někdy „opruz“, hlavně v dopravě. Ale jak se mi svěřil jeden jindy kritický Žďárák: „Na druhou stranu to dokazuje, že se něco dělá. To zas jo.“ A je to tak, město má strategii, má projekty, je připravené, daří se mu čerpat dotace. A bylo by škoda přijít o tyto příležitosti k dalšímu rozvoji jen proto, že to při stavbě trochu „bolí“. Tak díky všem Žďárákům za pochopení. Přeji vám krásné prožití zbytku podzimu a úspěšný vstup do adventních dnů.

DOPRAVA - CYKLO

Městem v sedle i pěšky: nová síť cyklostezek propojí klíčové trasy

V následujících letech bude pokračovat rozvoj cyklistické infrastruktury. Nové cyklostezky povedou mimo jiné po Jihlavské ulici od Hettichu k Enpece, podél magistrály od Domu dětí a mládeže ke křižovatce Žižkova-Dolní nebo od skateparku až po Libickou ulici v rámci nového parku Klafar. Chystá se i propojení městského úřadu s Komenského ulicí, nové trasy v okolí Okružní a Brodské či cyklostezka ze Studentské ulice k poliklinice. Postupně tak vznikne propojená síť, která cyklistům umožní bezpečnější a pohodlnější pohyb po městě.

„Připravované projekty cyklostezek výrazně přispějí k naplnění vize Cyklo 2030, jejímž cílem je, aby se kola podílela více jak 10% na přepravě, tzv. modal split (nyní 4%). Kolo je dobrá alternativa pro ty, kteří se nepotřebují denně přemísťovat autem. Hustá síť bezpečných tras je však podmínkou. Ty jsou těžištěm práce na zatraktivnění města pro cyklisty, vedle sdílených kol a nových bezpečných a krytých cyklodstavů,“ říká starosta Martin Mrkos.

Pás pro cyklisty a chodce na Neumannově

Ulice Neumannova má nově vybudovaný 300 metrů dlouhý společný pás pro cyklisty a chodce, který nahrazuje původní chodník mezi ulicemi Bří Čapků a Studentskou.

Nové asfaltové povrchy, křižovatky upravené formou zpomalovacích prahů a přeložené kontejnery na odpad zlepší přehlednost a bezpečnost celé oblasti. Součástí úpravy bylo také přesunutí autobusové zastávky, aby cestující nemuseli při nástupu do autobusu křížit cyklotrasu. Srážkové vody jsou nově řešeny ekologickým způsobem - stékají do zeleného pásu, kde se vsakují přímo do půdy.

Cyklostezka Jihlavská: od Hettichu k Enpece

V plánu je vybudování nové cyklostezky v Jihlavské ulici, která povede od Hettichu až po kruhový objezd u Enpeky. Ze stávajícího úse-

ku a dvou lávek nad železniční tratí vznikne souvislá cyklostezka, která bude zároveň určena i pro chodce. Pro pohodlnější a bezpečnější jízdu se na novém kruhovém objezdu vyznačí přejezd pro cyklisty. Stavba by měla probíhat v příštím a přes příštím roce. Město na projekt získalo dotaci od Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), přičemž odhadované náklady činí zhruba 18,5 milionu korun bez DPH.

Trasa k CHKO přes Jihlavskou a Brněnskou

Další připravovanou akcí je cyklostezka, která povede od Jihlavské ulice přes Brněnskou až k oblasti CHKO. I tato stezka bude společná pro cyklisty a pěší. Projektová dokumentace by měla vzniknout v příštím roce a samotná realizace se předpokládá v roce 2028. Město získalo na zpracování projektu dotaci Fondu Vysočina.

Cyklostezka podél magistrály

V příštím roce začne také výstavba cyklostezky podél pravé strany magistrály, a to od Domu dětí a mládeže až ke křižovatce ulic Žižkova-Neumannova-Dolní. Od DDM povede vyhrazený pruh pro cyklisty, vedle něj chodník pro pěší a stromořadí. Naproti Havlíčkovu náměstí vznikne krytá autobusová zastávka. Na ulici Dolní se cyklostezka napojí na stávající trasu kolem domu Active-SVČ, která slouží cyklistům již nyní.

V rámci připravovaného projektu úprav okolí Domu kultury vznikne další síť stezek. Cyklisté se k němu dostanou přes křižovatku, odkud mohou pokračovat buď po cyklostezce směrem na Pilák, nebo přes most v Žižkově ulici na Stalingrad. Součástí projektu bude i upravení přechodu pro chodce na společný přechod směrem ke knihovně a Nábřežní ulici.

Propojení městského úřadu a Komenského

Do budoucna bude možné projet po cyklostezce od městského úřadu až na ulici Komenského. Stezka povede kolem budovy

hasičské pojišťovny, čímž se cyklisté vyhnou silně frekventované silnici I. třídy (Žižkova a Brodská), kudy denně projede až 9 tisíc vozidel. Další etapou je projekt rekonstrukce lávky za Domem kultury, dnes určené pouze pro chodce. Lávka se rozšíří a nově poslouží jak chodcům, tak i cyklistům. Tím vznikne plynulé propojení od domu Active-SVČ přes lávku, kolem městského úřadu až do Komenského ulice.

Cyklostezka na Studentské

Po dokončení Vysocké se v roce 2027 plánuje rekonstrukce Studentské ulice. Součástí bude i nová cyklostezka od nově zrekonstruovaného mostu k poliklinice, která bude opět společná pro pěší a cyklisty. Projekt zahrnuje také opravu vozovky, chodníků a rozšíření parkovacích ploch.

Od skateparku až po Libickou: cyklostezka v Parku Klafar

Cyklostezka povede i od Drátenické ulice až po Libickou. Vznikne společně s novým parkem Klafar, kterým bude trasa procházet. Realizace je plánována v následujících dvou letech.

Napojení na Hamry i trasy směr obchvat

Nová stezka vznikne také u křižovatky Okružní horní-Brodská, odkud se napojí na stávající cyklostezku vedoucí do Hamrů. Povede až k orlovně a ve druhé etapě bude prodloužena k mostu v ulici Kovářova. Projektová příprava proběhne v příštím roce.

Do budoucna se počítá i s cyklostezkou na Jamské ulici. Cyklostezka povede podél hřbitova a kolem hasičské zbrojnice až do průmyslové zóny k novému obchvatu. V dalších letech by mohla být prodloužena až do Mělkovic a do chatové oblasti Grejdy.

(red)

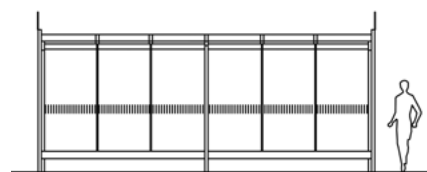
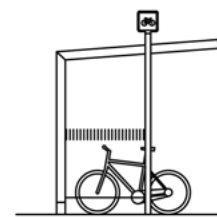
Další vylepšení pro cyklisty, dočkají se přístřešků

Ve Žďáře vznikne celkem šest cyklopřístřešků, tři z nich by měly být hotové do tří měsíců. Budou vybaveny elektroinstalací pro nabíjení elektrokol i napojením na městský kamerový systém. Celkové náklady projektu se pohybují okolo šesti milionů korun bez DPH.

První tři přístřešky pro kola vzniknou u polikliniky a u základních škol v ulicích Švermova a Palachova. Práce začaly v polovině října, hotovo by mělo být do tří měsíců. Další tři přístřešky vzniknou u městského úřadu, 2. ZŠ Komenského a u mateřské školy v ulici Veselská. Stavět se začne na jaře 2026 podle počasí, i v tomto případě práce potvrávají tři měsíce. Celkové náklady se odhadují na necelých šest milionů bez DPH.

Přístřešek se stojany bude vybaven elektroinstalací pro nabíjení elektrokol a bude napojený na kamerový systém města, aby byla zajištěna bezpečnost uložených kol. Samotný přístřešek bude mít délku téměř 13 metrů a bude vyroben z pevné ocelové konstrukce s černou povrchovou úpravou. Stěny i střecha budou ze speciálního bezpečnostního skla, které je odolné proti poškození a povětrnostním vlivům. „Jenom cyklostezky nestačí. Aby kola byla plnohodnotnou alternativou k autům, potřebují cyklisté i odpovídající doprovodnou infrastrukturu. Cyklopřístřešky jsou jednou z nich,“ dodává starosta Martin Mrkos.

(red)

Město investuje do digitalizace a bezpečnějších systémů

Žďár nad Sázavou v posledních letech systematicky modernizuje své technologie a služby pro občany. Díky finanční podpoře z Národního plánu obnovy a Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v současnosti pracuje na několika významných projektech. Ty přinesou efektivnější správu města, lepší dostupnost služeb a vyšší bezpečnost dat i veřejného prostoru.

Jedním z nich je zavedení 5G technologií, které městu umožní posunout se směrem k inteligentní správě dopravy a bezpečnosti. Projekt s rozpočtem 5,5 milionu korun rozšiřuje dohled o mobilní 5G senzory, které přinesou statistická data, zvýší bezpečnost na přechodech, nebo pomohou vyhodnotit intenzitu dopravy, pohybu chodců a cyklistů. To vše bude možné s využitím prvků umělé inteligence. Data bude možné přenášet a vyhodnocovat okamžitě, město tak dokáže rychleji reagovat na dopravní situa-

ce i krizové události. Senzory bude možné instalovat na kterýkoliv sloup veřejného osvětlení, díky napojení na 5G nebudou závislé na lokálních možnostech připojení.

Další významnou investicí je modernizace tzv. městského eGovernmentu s rozpočtem přibližně 15 milionů korun. Cílem je zjednodušit komunikaci občanů s úřadem a propojit všechny klíčové městské agendy do jednoho funkčního celku. Vznikne moderní Portál občana, který nabídne on-line přehled o poplatcích, podávání žádostí i nahlížení do transparentního rozpočtu města. Součástí projektu je také modernizace ekonomického informačního systému, který sjednotí správu financí města a jeho příspěvkových organizací.

Další projekt s rozpočtem okolo pěti milionů korun zavádí robotickou procesní automatizaci, voicebota a portál pro otevřená data. Robot bude nově zpracovávat rutinní

úřední úkony, například faktury, přestupky či upomínky, tím ušetří čas zaměstnancům úřadu. Voicebot umožní, aby byly městské služby občanům dostupné prostřednictvím telefonu 24 hodin denně. Portál bude obsahovat faktury města v otevřeném formátu, se kterým lze dále digitálně pracovat.

Nejrozsáhlejším z aktuálně probíhajících projektů je zvýšení kybernetické bezpečnosti města realizované ve spolupráci se společností SATT s rozpočtem přibližně 30 milionů korun. Tento projekt má zajistit, aby městské počítačové systémy fungovaly spolehlivě a byly chráněny před případnými útoky nebo výpadky. Přinese stabilní a bezpečné fungování IT infrastruktury města, ochrání městská data i on-line služby a zajistí provoz a dostupnost služeb pro případ výpadků infrastruktury. Zvýší se tak úroveň bezpečnosti pro školy, úřady i městskou policii.

(red)

K věci: Radnice zve na setkání k novým dopravním opatřením

Další části města čekají změny v dopravě. Radnice zve obyvatele dotčených ulic na setkání, kde představí konkrétní podobu úprav, které zahrnují zavedení zón 30 a obytných zón. Nová opatření budou fyzicky vyznačena do první poloviny roku 2026.

Změny se dotknou šesti oblastí města. V lokalitách vzniknou zóny s povolenou rychlostí 30 km/h a zároveň zákaz stání mimo

vyznačená parkoviště. Záměrem je zklidnit dopravu a současně zpřehlednit podmínky pro parkování. Jde vždy o komunikace v sídlišťích a klidových částech města, ne hlavní průtahy - těch se omezení nedotknou.

Radnice připravuje setkání s obyvateli této oblasti, na kterém představí konkrétní podobu změn včetně dopravního značení, parkovacích stání a režimu v oblasti. Oblast 2 je

ohraničená ulicemi Nábřežní, I/37 přes náměstí, Smetanovou, Nádražní k poště, Husovou, Zahradní a tvrzí. Oblast 3 je vymezená Smetanovou, Strojírenskou, Barákovou, Veselskou, Husovou a Nádražní. **Setkání se uskuteční 13. listopadu od 16.00 (oblast 3), resp. 17.30 (oblast 2) v zasedací místnosti zastupitelstva MěÚ.**

(red)

V IT NeŠkole se rozběhlo inovativní vzdělávání

Město Žďár nad Sázavou, Kraj Vysočina a Vysoká škola polytechnická Jihlava společně posunuly o kus dál projekt IT Neškoly. Ve spolupráci se Střední průmyslovou školou Žďár nad Sázavou spustily nový model pomaturitního vzdělávání zaměřený na IT. Z devadesátky zájemců o zapojení do tohoto inovativního programu byla vybrána první devítka účastníků.

Hlavní aktivitou účastníků je kromě samotného programování nebo například analýz především týmová práce. Klade se důraz na samostatnost, zodpovědnost a rozvoj praktických dovedností. Podobný model vzdělávání úspěšně funguje v Estonsku, kde se krajský realizační tým inspiroval. Přípravy na spuštění IT Neškoly trvaly zhruba rok. Zázemí pro práci poskytlo dočasně město Žďár nad Sázavou. Do budoucna najde IT Neškola své stálé místo ve žďárské průmyslovce, která připravuje úpravu podkrovních místností hlavní budovy.

Zakládajícím členem spolku IT Neškola je Vysoká škola polytechnická Jihlava, která působí zároveň jako odborný konzultant projektu. Na projektu se podílejí i význam-

ní firemní partneři – společnosti Dell, ICZ, Holoubek, SATT a Aricoma, které studentům zadávají reálné projekty a přinášejí do výuky zkušenosti z praxe.

„Žďár nad Sázavou je město s bohatou technickou tradicí a projekty jako IT Neškola nám ji pomůže prohloubit a držet krok s aktuálním vývojem. Tak jako stály technologie za historickým rozvojem města, věříme, že přináší rozvoj i v dnešní době. IT Neškola dá příležitost šikovným lidem. Ti mohou dostat šanci nejen v místních firmách, které přine-

(red)

Žďár prochází proměnou: otevřená je silnice na Brodské, kolem Tvrze a před Vesnou se bude stavět i v listopadu

Podzim ve Žďáře se nese ve znamení dokončených a finišujících rekonstrukcí. V polovině října se řidičům otevřela silnice na Brodské až k mostu do Hamrů, v průběhu listopadu dokončí firmy letošní část revitalizace kolem Tvrze spolu s první etapou přestavby prostoru před Vesnou.

Kolem Tvrze finišuje rozsáhlá revitalizace, jejíž součástí je i prostor kolem kostela sv. Prokopa a ulice Nábřežní. Projekt, který začal v létě loňského roku, probíhá ve třech etapách a celkové náklady dosáhnou 40 milionů korun. Revitalizace přinese nový most spojující ulice Žižkovu a Nábřežní, novou kašnu svatého Prokopa, opravené chodníky, schodiště a zcela obnovené povrchy. Prostor doplní zeleň, trvalkové záhony a nový mobiliář. V okolí proběhl i archeologický výzkum, který odhalil pozůstatky středověké zástavby a hřbitova. Dokončení této fáze projektu se očekává v průběhu listopadu.

K podzimním novinkám patří také nové veřejné prostranství před Vesnou. Během listopadu tam vznikne menší náměstí se stromy, lavičkami a originální světelnou instalací. Prostor vybídne k odpočinku a v letních měsících nabídne příjemnější klima díky nově vysazené zeleni. V příštím roce bude rekonstrukce probíhat podél hlavního tahu směrem ke Komerční bance. Ulicí ozdobí alej stromů, cyklostezka a pruh pro chodce.

Rekonstrukce Vysocké je u konce, řidiči si můžou oddechnout

Ve Vysocké ulici se se začátkem listopadu opět začala pohybovat auta, firma dokončila první etapu rozsáhlé rekonstrukce, zbývá dodělat detaily. Ulice je opět průjezdná pro řidiče i přístupná pro chodce. Na projektu se společně podílelo město, Krajská správa a údržba silnic a Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko.

Stavební práce začaly letos v polovině března a týkaly se úseku od ulice Vnitřní i části ulic Studentské a Wonkovy. Náklady na tuto etapu dosáhly zhruba 100 milionů korun. Druhá etapa rekonstrukce začne v příští stavební sezoně.

Práce odstartovaly na jaře odstraněním dřevin a opravou plynových rozvodů. Násle-

V říjnu skončila také uzavírka ulice Brodská v režii Ředitelství silnic a dálnic ČR. Opravou prošla celá vozovka i křižovatka s Revoluční ulicí, práce města ale v lokalitě ještě pokračují. Probíhat budou letos i v příštím roce. V prostoru přibudou parkovací místa a bez-

pečné autobusové zálivy. Součástí projektu je i výsadba nové zeleně, dokončení úprav chodníků a dalších prvků v prostoru křižovatky, to už ale většinou bez omezení provozu.

(red)

dovaly výkopy pro další sítě, které probíhaly do července. Poté se pokračovalo s dalšími stavebními činnostmi až do konce října, kdy byla položena nová asfaltová vrstva. Součástí letošní etapy byla také rekonstrukce mostu ve Studentské ulici i miniokružní křižovatka. Právě miniokružní křižovatka a šířka silnice se staly diskutovaným tématem. Křižovatka zůstala podle požadavků investora, kterým je Krajská správa a údržba silnic Vysočina, a kvůli prostorovým poměrům v původních parametrech provizorní křižovatky před rekonstrukcí. Střed křižovatky je ale pojezdový, autobusy nebo velká nákladní auta na něj budou moct v případě potřeby najet.

V lokalitě jsou nové chodníky i rozšířená a opravená silnice. Ta má místo původních šesti metrů šířky, resp. 5,5 metru u školky novou šířku 6,5 metru. Normě S7,5, která ale do požadované šířky započítává i půlmetrové bezpečnostní odstupy na každé straně, vyhověla. Současně se podařilo opravit kanalizaci, plynovod, elektrické vedení, internetovou infrastrukturu a veřejné osvětlení. Vznikla také nádrž na zadržení dešťové vody, tou se bude zalévat v období sucha.

„Víme, že letošní stavební sezona byla náročná a díky všem obyvatelům i přespolním

jsme to společně zvládli. Komplikace v dopravě jsou nepříjemné a uzavírky jsou často k vzteku, ale bez nich opravovat neumíme. Teď ale přichází zasloužená odměna a budeme jezdit a chodit po novém,” shrnuje starosta Martin Mrkos.

Druhá etapa bude zahájena v příští stavební sezoně a dokončena v roce 2026. Zahrne zbývajících část od ulice Vnitřní až po ulici U Hrázek.

(red)

Kroužky Active podporují technické vzdělávání dětí

Pryč je první měsíc kroužků, které se věnují technickému vzdělávání. Jedním z nich je kroužek 3D tisku, nejmenším je zase určen Technoklubík. V obou těchto kroužcích jsou stále volná místa.

V Active probíhají kroužky zaměřené na technické vzdělávání pro různé věkové kategorie. Některé z nich stále nabízejí volná místa, například Technoklubík, který je určen nejmenším a koná se každé pondělí. Volná místa má i kroužek 3D tisku. Zde se děti seznamují se základy 3D modelování a prací v příslušných programech. Učí se také principy fungování 3D tiskárny a dokáží vytvářet jednoduché tvary a texty. Postupně si osvojí schopnost navrhovat a vytisknout vlastní předměty, například jednoduché hry jako pexeso či domino, klíčenky a další drobné výrobky.

(red)

Město vykupuje byty od veřejnosti. Do konce roku jich získá šest, má zájem o další

Máte byt k prodeji? Město totiž pokračuje v postupném rozšiřování svého bytového fondu. Byty, které město vykupuje, slouží především k poskytnutí bezpečného a stabilního zázemí lidem, kteří na vlastní bydlení (zatím) z různých důvodů nedosáhnou.

Do doby vzniku tohoto článku získalo město do vlastnictví pět bytů, z toho čtyři o velikosti 2+1 a jeden 3+1. U dalšího bytu o dispozici 2+1 připravuje radnice k podpisu kupní smlouvu, podepsáno by mělo být během listopadu. Pokud vše půjde podle plánu, bude město do konce roku

2025 vlastnit celkem šest bytů získaných odkupem od veřejnosti. Děkujeme!

Bydlení v městských bytech patří k nejvyhledávanějším možnostem, jak zajistit střechu nad hlavou pro rodiny i jednotlivce. Ve Žďáře ale poptávka po městských bytech už několik let výrazně převyšuje nabídku. Město aktivně pracuje na rozšíření bytového fondu, a vedle vlastní výstavby, to jsou i nákupy.

„Jako město nabízíme prodávajícímu několik výhod. Garantujeme spolehlivost

a finanční zajištění, o získané byty se budeme starat, dále do nich investovat a využívat výhradně pro bydlení. Navíc nepřímo pomůžete těm, kteří na vlastní byt prozatím nedosáhnou,“ konstatuje Martin Mrkos, starosta města. Pokud tedy zvažujete prodej svého bytu, obraťte se na město Žďár nad Sázavou. Byty město vykupuje za cenu obvyklou, stanovenou znalcem. Kompletní podmínky odkupu najdete na webu města: byty.zdarns.cz.

(red)

Dvojka má novou moderní učebnu chemie

2. Základní škola Komenského 2 se může pochlubit nově zrekonstruovanou učebnou chemie. Nový prostor žákům nabízí špičkové vybavení – od individuálních elektropanelů na lavicích přes zabudované osvětlení a minikuchyňky až po dotykový monitor a moderní katedru s centrálním ovládáním elektroinstalace.

Součástí rekonstrukce byly kompletní rozvody elektroinstalace, které umožňují připojení moderních výukových pomůcek. Každá žakovská lavice je nyní vybavena vlastním elektropanelem, díky němuž mohou žáci bezpečně pracovat s elektrickými přístroji a laboratorní technikou. Učebna získala také nové osvětlení zabudované v akustickém podhledovém stropu, nové jsou i rozvody vody a kanalizace společně s minikuchyňkami se dřezy a vodo-vodními bateriemi.

Podlahu nyní pokrývá nová krytina, v čele učebny vznikla nová katedra na stupínku

s centrálním ovládáním elektro rozvodů včetně napojení na jednotlivé žakovské panely. Učebna byla kompletně vybavena novým nábytkem, třídlnou posuvnou magnetickou tabulí, dotykovým monitorem, reproduktory

a třemi magnetickými tabulemi. Náklady na stavební práce vyšly na necelých 702 tisíc korun bez DPH, vybavení nábytkem stálo 1,4 milionu korun bez daně.

(red)

Spolupráce s investory má přinést veřejnosti lepší veřejný prostor, rozhodne zastupitelstvo města

Žďárská radnice by si přála, aby se investoři podíleli na rozvoji veřejného prostoru buď výstavbou, nebo finančním příspěvkem. Zásady pro spolupráci s investory schválila rada města, v listopadu se k nim vyjádří zastupitelé na svém zasedání.

Každé místo má jiné možnosti i potřeby – liší se dostupností služeb i náklady, které město musí vynakládat na údržbu a provoz. Pokud tedy vzniká nový developerský projekt, město posuzuje nejen jeho vzhled a kvalitu, ale také to, jaké nové náklady přinese. Jde například o dopravní napojení,

technickou infrastrukturu nebo občanskou vybavenost.

„Pokud někdo ve městě postaví například nový obchodní dům, město od něj bude chtít, aby zároveň přispěl na veřejné služby a infrastrukturu, které nová stavba potřebuje. To může být například parkoviště, dětské hřiště nebo úprava veřejného prostoru,“ uvádí příklad starosta Martin Mrkos. Obchodní dům přivede do lokality desítky nových automobilů, to vytváří nároky na veřejný prostor a infrastrukturu. Zákazníci budou potřebovat chodníky, veřejné osvět-

lení nebo třeba odpadkové koše. Lepší vybavení se ale zpátky odrazí ve spokojenosti zákazníků.

Problematika se týká nejen obchodních domů, ale i bytových domů nad tři bytové jednotky nebo objektů v průmyslové zóně. Cílem tohoto systému je, aby se investoři spravedlivě podíleli na nákladech, které by jinak platilo město, potažmo veřejnost, a aby společně s městem zlepšovali bezprostřední okolí svojí stavby.

(red)

Podzimní aktivity projektu Místní akční plán vzdělávání IV ORP Žďár nad Sázavou

Projekt MAP IV i na podzim podporuje vzdělávání a spolupráci škol, pedagogů, rodičů i veřejnosti. Od začátku školního roku se uskutečnily vzdělávací aktivity zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti, polytechnických dovedností dětí a žáků, logopedické poradenství pro rodiče, třídní management a motivování žáků, efektivní formy komunikace s žáky či využití moderních didaktických metod ve výuce matematiky a fyziky.

Na listopad jsou naplánovány další aktivity pro všechny cílové skupiny projektu. Účastníci se tak mohou těšit např. na workshop o využití komiksu ve výuce, přednášku pro rodiče i veřejnost o závislosti dětí na internetu a digitálních technologiích nebo praktický seminář pro pedagogy věnovaný inovativním metodám práce s nadanými žáky.

Realizační tým projektu zároveň spolupracuje se všemi čtyřmi pracovními skupinami na aktualizaci analytických a strategických dokumentů, které shrnují priority rozvoje vzdělávání v ORP Žďár nad Sázavou na další období. Dokumenty budou ke konci roku

předloženy k připomínkování a finálnímu schválení řídicímu výboru projektu. Projekt MAP IV tak systematicky přispívá ke zlepšování kvality výuky, profesnímu růstu pedagogů i posilování spolupráce mezi školami, rodiči a veřejností v ORP Žďár nad Sázavou.

Další informace o projektu naleznete na www.zdarns.cz/MAPIV a www.facebook.com/MAPZR.

Pavel Veselý
Místní akční plán vzdělávání IV ORP
Žďár nad Sázavou
reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008306

Instalace tlumičů posouvá otevření mostu na konec května

Most přes Sázavu v Nábřežní ulici nebude otevřen letos na podzim, jak město původně plánovalo, ale v květnu. Důvodem je doporučení projektanta doplnit konstrukci o laděné hmotnostní tlumiče, které zlepší komfort chůze po mostě.

Projekt mostu z ultrapevnostního betonu UHPC prokázal při zářijové zatěžovací zkoušce vysokou míru bezpečnosti a kvality. „Konstrukce obstála při všech typech zatížení,“ potvrdil projektant Michal Chůra ze společnosti Pontex. Zároveň však zkouška ukázala, že konstrukce má velmi nízké přirozené tlumení kmitů, tzn. že je ještě o něco tužší, než předpokládaly výpočty. Rozkmitaný most se zklidňuje pomaleji, což můžou vnímaví lidé cítit. „Dynamická zate-

žovací zkouška se provádí u většiny mostů většího rozpětí. Ze z jejich výsledků vzejde doporučení na osazení tlumičů kmitání je jev častý a souvisí s řadou faktorů, které nelze postihnout teoretickými výpočty,“ dodává Chůra.

Proto doporučil projektant osazení dvou ocelových tlumičů, každý o hmotnosti přibližně 600 kilogramů. Umístěny budou zcela skrytě zespodu mezi podélnými žebry nosníků. Fungují podobně jako tlumiče v automobilech – pomocí pružin a viskózního prvku pohlcují vibrace. Na jejich návrhu na míru už pracuje specializovaná firma.

„Tlumiče pomáhají doladit konstrukci podle reálného chování. Díky nim bude pohyb po

mostě naprosto komfortní i při větším počtu chodců nebo běhu,“ doplňuje Chůra.

Moderní UHPC beton s ocelovými vlákny, z něž je most vyroben, byl zvolen z architektonických a konstrukčních důvodů. Oproti běžnému betonu umožňuje stíhlejší, lehčí řešení s hladkým, odolným povrchem, který nevyžaduje nátěry ani speciální údržbu. Právě díky vlastnostem UHPC může mít horní deska mostovky tloušťku jen osm centimetrů na 85 centimetrů vysokém nosníku. Podařilo se zachovat nízkou konstrukční výšku lávky bez pilíře v řece, zároveň ale most splňuje minimální výšku nad stoletou vodou.

(red)

Připomínka sametového výročí

17. listopadu si každoročně připomínáme Den boje za svobodu a demokracii, kterým v roce 1989 začala cesta republiky ke svobodě.

Významný den v dějinách země si 14. listopadu v 9.00 přijdou připomenout i zástupci

města a dva deváté ročníky žďárských škol. Akt se uskuteční na náměstí u sloupu se sousoším Nejsvětější Trojice, kde se v roce 1989 scházelo mnoho lidí. Deska k výročí 17. listopadu je vzhledem k rekonstrukci starého úřadu letos nepřístupná.

(red)

Podzimní swap lámal rekordy

Udržitelná móda má ve Žďáře své místo – potvrzuje to i čtvrtý swap oblečení, který se konal 18. října pod taktovkou městského ekotýmu. Podzimní výměnná akce přilákala nejvíc účastníků v dosavadní historii, dorazilo 135 lidí.

Na stojanech a stolcích našly své místo rozmanité kousky oblečení pro různé věkové kategorie. Akce opět proběhla v přátelské atmosféře a s jasným cílem: dát věcem druhý život.

Během dne se sešlo celkem 981 kusů oblečení, z nichž 492 si našlo nové majitele. Zbýlých 489 kusů putovalo dál – jako pomoc pěstounským rodinám. Míra směny se tak tentokrát přehoupla přes 50 procent.

Městský ekotým děkuje všem, kdo se do swapu zapojili. Ať už jste přinesli pár kousků, odnesli si nově nebo jen přišli podpořit dobrou věc – právě díky vám má výměna smysl a buduje se komunita, která chce žít ohleduplněji.

(red)

Hodnocení mobilního podzimního úklidu

Ve dnech 9. až 11. října se uskutečnil ve Žďáře nad Sázavou a místních částech – Veselíčko, Mělkovice, Stržanov, Radonín - svoz nebezpečného odpadu v rámci podzimního úklidu. Při tomto svozu odevzdali občané města 130 kilogramů léků, 72 kilo oleje a 16 080 kilogramů barev, za což město zaplatilo 23 842 Kč. Ve zpětném odběru bylo odevzdáno 152 velkých spotřebičů a 220 malých spotřebičů kolektivním systémům Elektrowin a Asekol.

Následně v době od 13. do 24. října proběhla druhá část podzimního úklidu. Na 26 stanovišť města byly přistaveny velkoobjemové kontejnery na objemný odpad a odpad ze zeleně. Do uzávěrky zpravodaje (21. října) jsme zaevidovali 10,96 tuny objemného odpadu za 40 495 Kč a 4,05 tuny odpadu ze zeleně za 12 771 Kč. Osvědčilo se i fungování sezonního svozu bioodpadu ve velkoobjemových kontejnerech z 22 stanovišť ve městě i místních částech. O množství svezeneho

odpadu budeme informovat po ukončení akce 15. listopadu.

Rádi bychom upozornili, že do těchto kontejnerů se nesmí ukládat hlína a kamení. Tento problém se v poslední době objevuje zejména v ulici Studniční. Pokud by se situace opakovala, přemístíme kontejner na jiné stanoviště.

*Miluše Kozáková
odbor majetku a komunálních služeb*

Kronika města Žďáru nad Sázavou

Aktuální počet obyvatel

Město Žďár nad Sázavou mělo ke dni 10. října 2025 celkem 19 405 občanů ČR přihlášených k trvalému pobytu.

Statistika: září 2025 - 19 414 srpen 2025 - 19 440, červen 2025 - 19 486, květen 2025 - 19 499, duben 2025 - 19 506, březen 2025 - 19 528, únor 2025 - 19 532, leden 2025 - 19 562, prosinec 2024 - 19 595, listopad 2024 - 19 636, říjen 2024 - 19 665

Narozené děti

Tobias Vonlehmden	15. 04. 2025	ZR 4
-------------------	--------------	------

Jakub Štěpánek	19. 09. 2025	ZR 8
Matyáš Křestan	24. 09. 2025	ZR 2
Richard Kosek	30. 09. 2025	ZR 6

*Narodilo se vám děťátko? Pokud chcete tuhle radostnou novinu zveřejnit ve Žďárském zpravodaji nebo se zúčastnit vítání občánků, přihlaste se prostřednictvím jednoduchého formuláře na webu města.

Životní jubilea v listopadu 2025 + dodatečně v říjnu 2025

Bohuslav Špinar	18. 10.	85 let	ZR 4
Růžena Benátská	06. 11.	92 let	ZR 5

Ztráty a nálezy

Finanční odbor městského úřadu oznamuje, že na ztráty a nálezy byly od 8. září do 10. října předány následující nálezy:

Ztraceno | nalezeno:

- ★ prstýnky | před MěÚ
- ★ prstýnek zlatý | u Pílské nádrže
- ★ sportovní hodinky | u Albertu
- ★ peněženka bez dokladů, hotovost | na náměstí Republiky
- ★ batoh + věci dětské | u nádraží
- ★ prstýnek | v ul. Jungmannova
- ★ klíč od vozu | u Lidlu
- ★ tablet | v ul. Brodská
- ★ svazek klíčů | v ul. Strojírenské
- ★ disk | v ul. Wolkerova
- ★ zámek na kolo | v ul. Dolní
- ★ čip | na BIGY
- ★ dětský batoh, oblečení, obuv | na náměstí Republiky
- ★ svazek klíčů | u 2. ZŠ
- ★ čip | na MěÚ
- ★ mobilní telefon | v ul. Jungmannova
- ★ svazek klíčů | ul. Strojírenská
- ★ kabelka dámská prázdná | na náměstí Republiky
- ★ chytré hodinky | před MěÚ
- ★ penál + příslušenství | na Farských humnech
- ★ zlatý prstýnek | pod kinem
- ★ brýle | v ul. Wolkerova
- ★ peněženka bez dokladů, hotovost | v ul. Jamská
- ★ platební karta | v ul. Nádražní
- ★ mobilní telefon | na silnici u Žďáru n. S

Blíží informace poskytne Alena Benešová tel.: 566 688 146, e-mail: alena.benesova@zdarns.cz nebo osobně v kanceláři finančního odboru.

Gratulujeme!

Jan Kohoutek: Na kole jsem zjistil, že když se člověk směje, Bůh plánuje

Na kole ujel přes pět a půl tisíce kilometrů, i když sám sebe nikdy nepovažoval za sportovce. Cestu napříč Evropou trávající 93 dní podnikl nejen kvůli dobrodružství, ale hlavně proto, aby se o sobě něco dozvěděl – a nakonec při ní otevřel i téma, o kterém se často nemluví. Žďárský rodák Jan Kohoutek spojil svou osobní výzvu s osvětou paliativní péče a vybral 142 tisíc korun.

Před cestou jste nepatřil mezi nadšence cyklistiky. Jaké to je, vydat se na tak dlouhou cestu na kole?

Byla to výzva. Ty já mám rád, hlavně ty mentální, fyzické už míň. Během cesty jsem se ale naučil pracovat i s tělem. Rád chodím po horách, ale chůze by mi nedovolovala ujít větší kus cesty, autem by to zas naopak bylo moc rychlé a izolovalo by mě od lidí. Proto jsem se rozhodl pro kolo jako pro zlatou střední cestu.

Narazil jste na hranice mentálních a fyzických sil?

Narážel jsem na ně dost často. Pořád jsem musel přesvědčovat sám sebe, že chci jet kupředu. Byl to věčný boj hlavy a těla, který začal odjezdem a skončil, až když jsem se vrátil domů. Jako nesportovec jsem tu disciplínu předtím tolik neměl, když mě na kole začaly bolet nohy, vždycky jsem si řekl, že to došlapu takzvaně na večerníčka. Na cestě mě ale začalo bavit tlačit hlavou tělo dopředu. Mentálně to bylo hodně o sebeobjevování a nastavování lepších návyků vůči životu.

Zažil jste nějaké milé gesto ze strany druhých?

Těch bylo spoustu. Když jsem odjížděl, dal jsem si úkol, že začnu víc důvěřovat lidem. V určitém bodě svého života jsem totiž důvěřovat přestal, ale svůj úkol jsem na cestě splnil na jedničku. Potkal jsem spoustu lidí, kteří mi nezištně pomohli. Nejsem zvyklý si o pomoc říkat, ale párkrát jsem zavonechal u někoho doma s dotazem, jestli u nich můžu přespat. Například v rumunských horách mi dali večeři a odkázali na místo, kde si můžu postavit stan. Pán mi ještě ten večer donesl pivo a povídal si se mnou.

Další moment se odehrál na předměstí Istanbulu. Byl jsem vyčerpaný a potřeboval jsem se dostat do centra města, tak jsem se rozhodl to na benzínce vyřešit. Dal jsem se tam do řeči s jedním Turkem, aniž by uměl anglicky. Popsal jsem mu svou situaci a on mi řekl, že mě do centra vezme, že bydlí nedaleko. Kolo jsme dali do dodávky a jeli jsme. Tady jsem zjistil, že rčení “Když člověk plánuje, Bůh se směje” funguje i naopak, a sice že “Když se člověk směje, Bůh plánuje.” Nejsem ezo, ale myslím, že během té cesty bylo něco mezi zemí a vesmírem, což mi dávalo indicie, že tu cestu mám dojet, že je mi přáno.

Jaká země vás nejvíc překvapila? Od které jste měl nejmenší očekávání?

Určitě Dánsko. Od téhle země jsem nic nečekal, věděl jsem jen to, že je to rovná plac ka. Střídají se tam ale lesy, duny a moře, je to taková kombinace všeho, což mě na té zemi bavilo asi nejvíc. Zároveň je velmi přívětivá co se týče turistů jako jsem já. Všude tam jsou totiž přístřešky, který jsou zcela zdarma a jsou jich tam stovky, ne-li tisíce. Nemusel jsem hledat žádné kempy, stačil přístřešek vyznačený na mapě, kde jsem mohl přespat.

Někdo by si mohl říct, že kvůli závazkům nemůže na 93 dní zmizet. Jak se to dá udělat prakticky?

Dát výpověď nebo se s šéfem domluvit na neplaceném volnu, což byl můj případ. Věděl jsem, že cestu absolvuju neohledě na rozhodnutí zaměstnavatele. Myslím, že každého dostihne moment, kdy přestane poslouchat srdce a řídí se rozumem. Já jsem rozhodl poslouchat srdce nebo nějaký vnitřní hlas, který mi říkal, že je čas vycestovat a trochu se objevit.

Jaké sebezpoznání vám cesta přinesla?

Je jich spoustu. Jedno z hlavních je, že “nejde” neexistuje. Že je to zas to pohodlí a strach. Já jsem jako někdo, kdo nemiluje cyklistiku, ujel 5,5 tisíce kilometrů na kole. Prostě vím, že v momentě, kdy člověk něčemu věří, jde si za tím a něco pro to dělá, by bylo s podivem, kdyby se mu to nepovedlo.

Pracoval jste s variantou, že to neujedete nebo jste věděl, že to zvládnete?

Byla to kombinace obojího. Byl jsem nohama na zemi, na šlapkách, a věděl jsem, že jdu do něčeho, co vůbec nevím, jak dopadne. Zároveň jsem měl důvěru v to, že když budu chtít, že to nějakým způsobem

zvládnou. Spousta lidí mi říkala, že to nejde a já si říkal, že jim ukážu, jestli to jde nebo ne. Nebyla to ale cesta na truc. Chtěl jsem inspirovat a motivovat ostatní, že “nejde” neexistuje, a že i nemožné je možné.

Vydal jste se na cestu proto, abyste zpropagoval paliativu, nebo jste jel hlavně pro sebe?

Prvotním účelem nebylo jet proto, abych něco podpořil. Chtěl jsem jet kvůli sobě. Během cesty se ale rozjel můj instagramový účet do míry, kterou jsem nečekal. A protože jsem na své cestě dostával spoustu nezištné pomoci, chtěl jsem ji začít vracet. O tom, že půjde o sbírku na paliativu, jsem měl hned jasno. Při té příležitosti jsem objevil skupinu Domesticci. Jedná se o cyklisty, potažmo sportovce, kteří dělají osvětu na téma paliativy. Sbírkou jsem rozjízďel, když jsem byl na cestě čtyřicátý den. Napadlo mě téma paliativní péče otevřít a ukázat tak lidem, že není potřeba se smrti bát, a že je to přirozená součást života. Je dobrý vědět, že v momentě, kdy už nepomůže západní medicína, může nastoupit paliativní péče, která lidem pomáhá odejít se ctí.

Proč cestu chcete prostřednictvím přednášek sdílet?

Za prvé chci zpropagovat paliativní péči, veškerý výtežek z přednášek půjde právě na ni. Za druhé mě baví motivovat a inspirovat ostatní. Nechci to ale lidem vnucovat, protože si myslím, že taková cesta není pro každého. Chci ale lidem ukázat, že není špatné se o sobě něco dozvědět, strávit třeba nějaký čas o samotě. Mou motivací je lidem ukázat, že i nemožné je možné.

Plánujete přednášku ve Žďáře?

Předběžně ji plánujeme na 12. ledna v Kině Vysočina.

Eliška Němcová

Anketa pro zastupitele města

Jaké vidíte největší příležitosti a překážky v rozvoji cyklodopravy i společných stezek pro chodce a cyklisty ve Žďáře?

Vždy jeden zástupce z každé politické strany nebo uskupení, které jsou zastoupeny v zastupitelstvu města Žďaru nad Sázavou, dostal na stránkách Žďárského zpravodaje stejný prostor. Do uzávěrky aktuálního vydání zpravodaje přišly následující příspěvky.

	Martin Mrkos zastupitel ŽŽM	Kolo je skvělý dopravní prostředek, ale pro jeho širší využití ve městě je klíčová kvalitní infrastruktura. Nová cyklostezka v Neumannově ulici je dalším dílkem do mozaiky, která má přispět k naplnění cíle, aby se kolo do roku 2030 podílelo 15 % na dopravě ve městě. Příští rok vznikne stezka v Jihlavské a na náměstí před obchodními domy, projektu se Brněnská. Ve studii jsou horní	Okružní, Studentská a další lokality. Výzvou bývají prostorové možnosti (někdy zkrátka nejde chodník, cyklostezku a silnici poskládat vedle sebe) i majetkové vztahy (ne vždy jsme se záměrem majetkově na našem). Každopádně bezpečný pohyb po městě bez auta má své kouzlo, proto usilujeme o hustou síť cyklostezek a potřebných doprovodných prvků (kryté cykloprístřešky).
	Lenka Formanová zastupitelka Společně ODS, TOP 09	Proč to jde v Polsku, v Německu, proč to nejde u nás?, říkala jsem si snad celých 650 km na své cyklocestě k Baltu během léta. Každá sebemenší obec v tamních krajích disponuje bezpečnou stezkou pro cyklisty, nebo sdílenou pro chodce a cyklisty. Půl stezky chodec, půl stezky cyklista. A nejde mnohdy o příliš široké pruhy, ale o běžný chodník bez bariér. U silnic a kruhových objezdů to není problém už vůbec, při výstavbě se s tím počítá. Řidiči	jsou zvyklí, v místech s vyšší frekvencí cyklisťů jezdí obezřetně. Mezi obcemi je propojení parádní, variabilní. Stezka lesem, v polích, loukami, podél řek - v přirozených liniích. Služby podél stezky fungují skvěle. Já vidím příležitosti, geografické překážky v našem ne příliš členitém žďárském terénu prakticky nejsou. Cyklopropojení zaboduje, obzvláště v našem atraktivním kraji, zvýší se poptávka po službách cestovního ruchu, zvýší se konkurence.
	Vladimír Novotný zastupitel SOS Žďar ČSSD a NEZÁVISLÍ	Při komplikacích v dopravních špičkách je bezpečný a včasný dojezd naší prioritou, proto je cyklistika oblíbenou alternativou aut. Největší překážkou je asi nedostatek fyzického prostoru, absence ucelené sítě, potíže s propojováním stávajících částí s novými a samozřejmě bezpečnost. Je velmi těžké sladit vše a pro všechny. Místo budování náhodných úseků je nutné předvídat a reali-	zovat koncepčně už přípravu všech investičních akcí. Potom je téměř jedno, zda naplánujeme společné stezky, cyklopruhy nebo cyklostezky, protože i když všechno předem promyslíme a vybudujeme, tak stejně bude záležet především na vzájemné toleranci, respektu a ohleduplnosti mezi řidiči, cyklisty a chodci. Teprve potom se můžeme stát městem, kde se jezdí dobře a bezpečně.
	Jan Havlík zastupitel Změna 2018	Cyklodoprava má několik omezení, jako je věk cyklisty, počasí a podnebí, geomorfologie terénu nebo tradice. Tato omezení jsou přirozeným důvodem, proč je cyklodoprava pouhým doplňkem, a nikoliv hlavním druhem. Snaha o oddělení cyklodopravy ve městě od ostatní motorové dopravy je logická, ale velmi nákladná a nedokonale, protože na samostatné cyklostezky je v in-	travilánu málo místa a čáry (pruhy a piktogramy) nic neřeší. Společné cyklostezky pokládáme za spíše nebezpečné než účelné, protože soužití chodců s cyklisty bylo, je a bude konfliktní a kolizní. Příležitost vidíme v extravilánu obce, kde cyklostezky slouží jako rekreační příležitost, která někdy slouží i jako dopravní trasa, např. cyklostezka mezi Krucemburkem a Ždírcem nad Doubravou.
	Radek Zlesák zastupitel ANO 2011 a NEZÁVISLÍ	Čím dál tím častěji se objevují povzdechy nad tím, jak se Žďar stává neprůjezdným. Z části za to mohou rekonstrukce silnic, které je nutné čas od času opravit. Pokud někdo nevynalezne kouzelnou hůlku, která by to zvládla obratem, nevyhneme se jim. Z části za to může obrovský nárůst automobilové dopravy. Dříve ráno do Žďaru z každého směru přijely dva plně autobusy. Dnes	přijede 200 aut a dva prázdné autobusy. Žádné město není nafukovací. Proto každé auto, které ubýde z našich silnic, je k dobru věci. Pokud se člověk po městě zvládne pohybovat pěšky nebo na kole, nesnižuje tím jen dopravní zátěž, ale dělá i něco pro své zdraví. Jako největší překážku ale i příležitost vidím vzájemnou (ne)ohleduplnost a (ne)vstřícnost mezi chodci a cyklisty.
	Rostislav Dvořák zastupitel KDU-ČSL	Statistiky využívání sdílených kol ukazují, že zájem o rozvoj cyklodopravy ve městě roste. Příležitostí jak dále zdokonalovat a rozvíjet cyklotrasy ve městě je stále hodně. V některých částech města nám stále chybí logická propojení s návazností cyklotras na ostatní infrastrukturu. Cyklostezky končí například v místech, kde se komunikace kříží s křižovatkami. Za důležité ale považu-	ji, že si město tuto problematiku uvědomuje a nenechává ji bez řešení. Stále pracuje na zdokonalování, logickém propojování a realizaci cyklostezek nebo sdílených cyklochodníků. Vnímáme s tím spojená určitá rizika. Jedná se především o místa s vyšším pohybem chodců a cyklistů nebo o zúžené úseky, kde je potřeba dbát zvýšené vzájemné ohleduplnosti a tolerance.

Slova zastupitelů

Žďárský zpravodaj nabízí všem zastupitelům možnost publikovat v rubrice Slova zastupitelů. Jedná se o osobní názory zastupitelů, nikoli města Žďaru nad Sázavou. Redakce obecního zpravodaje je ze zákona povinná příspěvky zastupitelů uveřejnit.

Do uzávěrky listopadového čísla nám přišly následující příspěvky.

Bez koupaliště se Žďar neobejde
„Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastný,“ pronesl Rudolf Hrušínský při koupání v legendárním filmu Rozmarné léto. Rozmarné léto bez možnosti venkovního

koupání jsme letos bohužel zažili ve Žďáře. V uplynulých letech se každoročně zlepšovala kvalita vody v Pílské nádrži, ale díky souběhu více nepříznivých faktorů jako suché jaro nebo splachy živin do povrchových vod se letošní koupací sezona na Piláku příliš nevydařila. Přemnožené sinice tak proměnily jindy vyhledávanou pláž v tiché místo. Jak Žďaráci, tak i návštěvníci našeho města museli hledat vhodné koupání v jiných lokalitách. Naše město se stává významným turistickým regionem. Strávit zde část letošní dovolené se stává čím dál tím lákavější možností. Zrovna nedávno jsem náhodou narazil na oblíbený cestovatelský polský

podcast, který vychvaloval Žďársko jakožto oblast, která má co nabídnout a která čeká na své větší objevení. Bohužel vedle kulturních nebo přírodních památek zde cestovatelům chyběla jen jedna věc, a to v parném dni si zajít někam k blízké vodě. Otázka ohledně vybudování buď přírodního biotopového koupaliště nebo koupaliště bazénového typu ve Žďáře již mnohokrát zazněla, ale bez jasného závěru. Jedná se o poslední občanskou vybavenost, která v našem městě citelně chybí. Vzhledem k růstu letních teplot, atraktivnosti našeho města pro návštěvníky a hlavně potřebám nás Žďaráků se již této odpovědi nevyhýbejme.

Obchvat není jenom o penězích
Skončilo léto a pomalu i stavební sezona, která znamenala nejen nové investice, ale

pro mnohé i dopravní peklo. Všichni, kteří ztráceli čas v dopravních kolonách, se ptají, jestli to bylo nezbytné. Jestli lepší plánování a rozložení v čase by nebylo lepší. Osobně si myslím že ano. Nicméně se blíží komunální volby a tak lákadlo v podobě nových investic, které voliči jistě odmění, je velké. Radnice s přicházejícím podzimem slibuje zlepšení. Já mu ale příliš nevěřím, protože aut je stále víc, novou výstavbou se zahušťuje střed města, ale dopravní síť zůstává stejná. Nepřibýly nové komunikace, které by dopravu odvedly nebo nařadily. Radnice ani jasně neřekla, jak se postaví

k zastavení přípravy obchvatu ze strany ŘSD. Pan starosta zastupitelům sice slíbil setkání a jednání s ŘSD, ale zatím jsme se ho nedočkali. Dopravní kolony přes celé město již nejsou jenom páteční „špičkou,“ ale každodenní realitou komplikující život motoristům i cestujícím. Myslím, že je povinností radnice neustávat a tlačit na ŘSD a stát, aby našel řešení obchvatu, který je pro dopravu ve městě klíčový. Dotované semináře o alternativní dopravě ani sdílená kola dopravu ve městě nevyřeší. Budou vždy jenom drahým doplňkem.

Listopad
Co pro nás znamená listopad? V listopadu 1874 si americký farmář Joseph F. Gildden patentoval ostnatý drát. Slavívala se Velká říjnová socialistická revoluce, která se udá-

la 7. listopadu. Program Mír chléb a půda, který vytyčila bolševická soldateska, se později změnil v permanentní válku s vlastním národem. Listopad František byl českým spisovatelem, básníkem a novinářem, který zemřel v exilu v Portugalsku. Asi nejvíc v nás rezonuje listopad 1989. 17. 11. byla pokojná demonstrace studentů rozeznána Veřejnou bezpečností. 24. 11. rezignovalo vedení Miloše Jakeše. 25. 11. za účasti deseti tisíců věřících sloužil František kardinál Tomášek v katedrále sv. Víta mši na počest svatořečení Anežky České. 27. 11. proběhla dvouhodinová generální stávka v ČSSR. 28. 11. - konec vlády jedné strany. Ve Žďáře se do listopadového dění zapojila hnutí jako Charta 77,

Hnutí za občanskou svobodu, Společnost přátel USA, Nezávislé mírové hnutí, ale například i Artforum, Unijazz, Moravská mládež. Demontrace se přesunuly od morového sloupu k restauraci U Labutě, která byla tehdy hostincem. V Labuti také sídlilo první Občanské fórum založené v restauraci Astra, než se přesunulo do místnosti Okresního klubu mládeže v kulturním domě. Co dnes vybrat z těch událostí? Na co vzpomenout? Bojím se toho, že při současné celosvětové buranizaci politické scény budeme časem za plotem z vynálezu pana Gilddena opět nuceně vzpomínat na VŘSR a oklamání heslem „všechna moc lidu“ snít o další revoluci.

Seriál hřbitov Jamská – exhumace po 29 letech
V září proběhla v zakázané 3. zóně v Jamské (tlecí doba 50 let) exhumace ostatků ve dvojhrobu. Jedná se o jihovýchodní cíp hřbitova, který má mít podle hydrogeologíc-

kého průzkumu údajně velké problémy se spodní vodou. O exhumaci požádala rodina, která byla donucena, díky rozhodnutí RM, pronajmout si dvojhrob na novém hřbitově Zelená hora, aby rodiče mohli ležet vedle sebe. Na kolik je tato exhumace přišla, se raději ani neptejte. Na Jamskou se tato rodina byla nucena „stěhovat“ již v r. 1996 z hrobu u kostelíka na ZH, nyní je čekal opak. Týden před exhumací nastaly velké srážky, napršelo 84 milimetrů vody. Čekaly se velké problémy se spodní vodou. U hrobu se sešla nezvyklá skupina lidí (2 zástupci SATT, pracovník KHS, 2 lidé od PS a samozřejmě hrobník) v očekávání potvrzení svých fixních předsudků, že vykopou „bazén“ s nezetlým

(zmýdelněným) nebožtíkem, který tam ležel již 29 let. Jaké však bylo jejich překvapení, když našli naprosto suchý hrob a v něm zcela zetlelé ostatky (torzo lebky, několik kostí krytých zbytky oděvu, naprosto žádná tkáň). Tři otázky závěrem: 1) Kde je ta voda a zmýdelněné mrtvolý, které netlejí ani po padesáti letech, jak napsal v nechvalně známém dopisu správce hřbitova? 2) Jakou váhu mají vrtané sondy od Envirex, které vykazují vysokou hladinu podzemní vody, a nedaleko nich je vykopán zcela suchý hrob? 3) Podaří se nám zastupitelům vyvinout tlak na starostu a RM, aby kauzu hřbitov Jamská vrátili k původnímu pohřbívání podle zákona o pohřebnictví?

Poliklinika Žďár slaví 40 let služby veřejnosti

Letos si Poliklinika Žďár nad Sázavou připomíná významné jubileum – čtyřicet let od svého otevření. Od svého vzniku v roce 1985 se stala nejen důležitým zdravotnickým zařízením regionu, ale i nedílnou součástí života tisíců obyvatel města a okolních obcí.

Výstavba polikliniky začala na přelomu 70. a 80. let 20. století jako odpověď na rostoucí potřeby zdravotní péče v regionu. Do té doby se zdravotní služby poskytovaly na několika místech ve městě, což komplikovalo dostupnost péče i její organizaci. Nová moderní budova v centru města přinesla podstatné zlepšení: pod jednou střechou se tehdy ocitla většina odborných ambulancí, laboratoře i další podpůrné služby.

Od otevření v roce 1985 prošla poliklinika řadou změn – technologických, personálních i organizačních. Po roce 1989 nastal přechod k nové formě řízení zdravotnictví a zařízení se muselo přizpůsobit novým podmínkám i ekonomickým výzvám. V roce 2003 přešla budova do majetku města Žďár nad Sázavou, které ji dosud spravuje prostřednictvím příspěvkové organizace Poliklinika Žďár nad Sázavou. Druhá, zadní budova byla prodána soukromému subjektu.

Současnost

Dnes poliklinika poskytuje zázemí pro ambulance různých odborností – od praktických lékařů přes zubní ordinace až po ordinace odborných lékařů. Vedle toho fungují v budově laboratoř, lékárna, rehabilitace, radiologie a nově denzitometrie.

Budova prošla v posledních letech významnými opravami a modernizacemi. Město in-

vestovalo do rekonstrukce vstupní rampy, automatických dveří, vybudování nových ordinací apod. Z přístrojového vybavení byl mimo jiné pořízen nový panoramatický a skiagrafický rentgen, bez nichž se žádné zdravotnické zařízení neobejde. V letošním roce byl pořízen a zprovozněn denzitometr, který poskytuje služby pro celou spádovou oblast Žďáru nad Sázavou.

Význam pro komunitu

Poliklinika je dnes nepostradatelnou součástí městské infrastruktury. Každoročně ji navštíví desítky tisíc pacientů nejen ze Žďáru, ale i z přilehlých obcí. Dlouhodobě spolupracuje s městem na zajištění prevence, zdravotnické osvěty a krizové připravenosti. Během pandemie COVID-19 hrála klíčovou roli v organizaci testování i očkování.

V rámci výročí připravila poliklinika pro své zaměstnance a partnery tištěnou brožurku,

kteřá připomene dosavadní historii polikliniky. Dále plánujeme společně s laboratoří MeDiLa spol. s r.o., s níž už pět let spolupracujeme, speciální setkání s lékaři.

Budoucnost

Do dalších let chce město i nadále podporovat rozvoj polikliniky jako moderního, dostupného a kvalitního zdravotnického centra. Diskutuje se o zateplení budovy, dostavění 4. patra a rozšíření prostor pro některé přetížené ambulance i podpoře nových mladých lékařů v regionu.

Poliklinika Žďár nad Sázavou je po čtyřiceti letech stále živým organismem, který se mění spolu s dobou a potřebami občanů. A právě lidský přístup, profesionalita a oddanost zdravotníků zůstávají jejím největším bohatstvím.

*Ilona Komínková
Poliklinika Žďár nad Sázavou*

i novým začátkem. V roce 2026 je čeká nová výzva – třída 29er. Rychlejší loď, náročnější technika, ale také nové možnosti. A pokud jejich dosavadní výkony něco naznačují, pak to, že i v nové třídě budou patřit mezi ty, které určují tempo.

Letošní rok se nesl v duchu skvěle rozjeté regaty. Plný napětí, výzev i vítězství. A pokud jim vítr dál bude přát, máme se v příštích letech na co těšit.

*Rostislav Svoboda
YC Velké Dářko*

Zimní stadion brázdí nová elektrická rolba

Zimní stadion ve Žďáře nad Sázavou se může pochlubit novou elektrickou rolbou, která zajistí ještě kvalitnější a ekologičtější úpravu ledu. Moderní stroj s tichým provozem, pohonem 4x4 a pokročilými bezpečnostními prvky nahradil dosluhující techniku a přináší vyšší komfort pro sportovce i návštěvníky.

Moderní elektrická rolba nahradila starý dosluhující stroj. Díky ní bude ledová plocha připravena ještě kvalitněji, bezpečněji a šetrněji k životnímu prostředí – pro hokejisty, krasobruslaře, rychlobruslaře i návštěvníky veřejného bruslení.

Nový stroj se může pochlubit vodní nádrží o objemu 1 050 litrů, zásobníkem na sníh o kapacitě 3 m³ a pohonem 4x4 pro snadnou manipulaci. O bezpečnost obsluhy se starají kamery, výstražné signály i zrcátka, tichý provoz zajišťuje moderní lithiová baterie.

*Eliška Filipiová
SPORTIS*

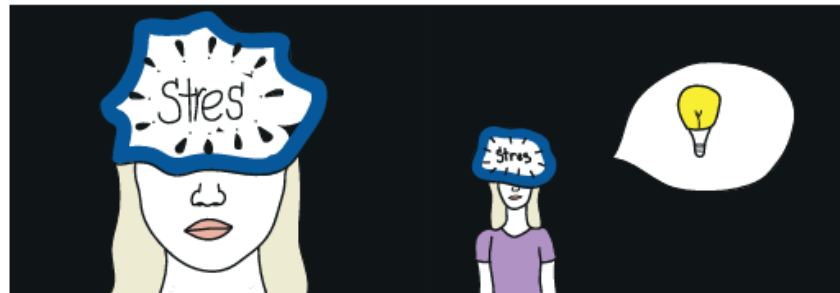

Uvolnění na výstavě s kartami OdFRKnutí

Na den otevřených dveří v úterý 4. prosince od 14.00 bude v prostorách 4. ZŠ na Švermově k vidění originální výstava velkoformátových karet „OdFRKnutí“. Výstava propojuje svět relaxačních technik s výtvarným uměním. Osm komiksů a doprovodné fotografie, vytvořené žáky 8. výtvarné třídy pražské základní školy Na Líše, vás seznámí s jednoduchými metodami, jak zvládat stres a najít klid v každodenním shonu.

Projekt OdFRKnutí vznikl na základě workshopu, při kterém žáci pod vedením paní učitelky Jany Jirouškové objevovali techniky uvolnění a odpočinku. Komiksy a fotografie jsou navrženy tak, aby byly dětem a mladým lidem srozumitelné a motivovaly je k vyzkoušení v praxi. Prostřední písmena v názvu FRK odkazují na „Fígly

Tlaková masáž

Rychlého Klidu“ – jednoduché, ale efektivní způsoby, jak dosáhnout vnitřní pohody. Výstava bude veřejnosti přístupná jen na den

otevřených dveří 4. ZŠ, žáci z ní ale budou čerpat inspiraci déle.

(red)

Festival vzdělávání 2025. Školy, firmy a chytré hraní

Ve čtvrtek 6. listopadu 2025 se v Domě kultury ve Žďáře nad Sázavou uskuteční už 29. ročník Festivalu vzdělávání. Od 8.00 do 17.00 se návštěvníkům představí téměř sto středních škol z Kraje Vysočina i dalších regionů. Chybět nebudou ani významní zaměstnavatelé, kteří přiblíží možnosti uplatnění v různých oborech.

Novinka: Mozkoherna – trénink mozku, který není nuda

Letos se návštěvníci mohou těšit na novinku – Mozkohernu, která bude pro veřejnost

otevřená od 13 do 16 hodin. Přiveze ji její zakladatelka, trenérka paměti Eva Fruhwirtová, která spolu se zkušenými lektorkami provede návštěvníky světem chytrého hraní a objevování.

„Mozkoherna je místo, kde si můžete vyzkoušet, že trénování mozku fakt není nuda. Budou připravené mozkohračky – chytré hry, které vás vtáhnou a nepustí. Budete si lámat hlavu nad moderními hlavolamy, které baví. Pomocí neurotechnologií zjistíte,

jak dobře se umíte soustředit. Všechno samozřejmě s asistencí skvělých lektorek,“ zve na novinku letošního Festivalu vzdělávání ředitelka příspěvkové organizace Kultura Žďár Tamara Pecková.

Festival vzdělávání 2025, který pořádá Kultura Žďár, tak nabídne nejen praktické informace o studiu a profesním uplatnění, ale i zážitky, které rozvíjejí mysl, tělo a chuť objevovat nové věci.

(red)

Tenisový talent na žďárském gymnáziu

Sáře Špačkové je dvanáct let, je členkou tenisového oddílu TJ Žďár nad Sázavou a studentkou sekundy Gymnázia Žďár nad Sázavou. Za své úspěchy v celorepublikových a mezinárodních turnajích obdržela v loňském školním roce cenu Talent Vysočiny ve sportovním oboru a určitě patří mezi velké naděje českého ženského tenisu.

Sáro, jakého výsledku si v letošní nabitě sezóně ceníš nejvíce?

Nejvíce si cením výhry na mistrovství Evropy družstev v kategorii do dvanácti let, které se uskutečnilo ve Velké Británii. Na zimním Mistrovství České republiky mladších žákyň jsem obsadila druhé místo v deblu a třetí místo v singlu. Dále to byly výhry na turnajích ETA, což jsou mezinárodní turnaje, na kterých se utkávám s nejlepšími hráčkami především z evropských zemí, ale též z Japonska, Afriky a Severní Ameriky.

V kolika letech jsi začala hrát tenis a co tě na tenise baví?

Tenis hraji od 7 let. Na tenise mě baví jak tréninky, tak zápasy. Líbí se mi, že musím jít do každého míčku na 100 %, soustředit se a bojovat již od rozehry před zápasem až do posledního míče. Z každé prohry jsem moc smutná, ale zároveň vím, že lehce vyhraný zápas mě nikam neposune a prohry ke sportu patří, i když zvládat je bývá někdy moc těžké.

Jsi studentka Gymnázia Žďár nad Sázavou a také ve škole dosahuješ výborných výsledků. Jak zvládáš přípravu do školy?

S učením a školními povinnostmi mi moc pomáhá mamka, která se se mnou, když je potřeba, učí a má velkou trpělivost. Někdy jsem po náročném dni tak unavená, že to se mnou musí být opravdu těžké... Pro rodiče je na prvním místě škola a vzdělání. Teni-

sem se užívá jenom 100 lidí na světě, a proto je pro mě denní studium na osmiletém žďárském gymnáziu moc důležité. Ráda bych tedy poděkovala za podporu všem spolužákům, učitelům a vedení školy, kteří se mi snaží pomáhat. Bez jejich pomoci by bylo zvládání školních povinností mnohem těžší.

Jak často trénuješ a máš i jiné koníčky? Na co se těšíš, až skončí letošní sezóna?

Většinou trénuji 4x týdně, a když zrovna nemám žádný turnaj, tak i o víkendech. Od mých prvních tenisových krůčků se o mě starají trenéři z TK Žďár nad Sázavou Lukáš Čepl a Radek Zelený. Díky mým výsledkům a projevu na kurtu mi nabídli spolupráci ze špičkového českého klubu TK Sparta Praha. V tomto klubu je o mě všestranně postaráno, ať již herně (sparingy a špičkoví trenéři), tak i možností kondiční přípravy, fyzioterapie a mentálního coachingu.

Mimo tenisu dělám i atletiku, a to hlavně hody a delší běhy. Občas si chodím zalézt na lezeckou stěnu, abych zapojovala i druhou stranu těla. Po konci sezóny nás čeká dovolená v Egyptě, na kterou se moc těším, protože tam budu trénovat se svým oblíbeným trenérem Hakimem. Hakim je tuniské národnosti, a tak s ním procvičím i angličtinu. Taky spolu hrajeme karty a to je pak velká legrace i pro moji sestru Miu a rodiče.

Máš nějaký tenisový idol? Už máš nějaký cíl pro příští tenisovou sezónu?

Můj tenisový idol je Novak Djoković, líbí se mi jeho styl tenisu, jeho mentální síla a také to, že se v tenisovém světě pohybuje poměrně dlouho a pořád má dobré výsledky. Mým cílem do další sezóny je prosazovat se i mezi staršími a držet se na předních pozicích. Tenis je sport, který je velice náročný

mentálně, technicky i kondičně, a tak je pořád na čem pracovat.

Asi jako u každého mladého sportovce hraje důležitou roli podpora rodiny?

Pokud mi to školní povinnosti a turnajové vytížení dovolí, vozí mě táta i několikrát v měsíci do Prahy na Spartu. Je pro něho velice náročné skloubit vše s prací, a proto jsem mu moc vděčná. Celkově mi rodiče věnují opravdu hodně času. Obnáší to dojíždění na tréninky, domlouvání sparingů a celé dny strávené na turnajích nebo cestováním, což je pro ně po všech stránkách vyčerpávající. Bez podpory rodičů a sestry Mii bych se tenisu na této úrovni nemohla věnovat. Doufám, že budu zdravá a nadále budu mít z tenisu a ostatních sportů radost, jakou mám doposud.

*Roman Veselský
Gymnázium Žďár n. S.*

Obchodka zářila na Pro Master 2025

Soutěž Pro Master 2025, kterou 8. října tohoto roku hostila Střední škola obchodní a služeb SČMSD v Poličce, přinesla našim studentům další skvělé výsledky. Jako každý rok šlo o pořádnou dávku napětí, kreativity, ale především dobré nálady.

V kategorii Sportovní masáž se představili soutěžící z několika škol. Každý měl za úkol během dvaceti minut (včetně pětiminutové přípravy) provést sportovní masáž vylosované partie těla se všemi klasickými technikami jako tření, hnětení, roztírání či tepání. Porota hodnotila techniku, ergonomii práce i celkový přístup k modelovi. Naši školu reprezentoval Dominik Konečný, student 3. ročníku oboru Sportovní a rekondiční masér, který se do úkolu pustil s profesionální jistotou. Právem si odnesl první místo.

Stejný ročník oboru měl zastoupení i v kategorii Fantazijní párová masáž na téma Živly. Dvojice studentek Nikola Zárubová a Natá-

lie Holemá s modelkou Jolanou Šimkovou proměnily masážní pódium v uměleckou scénu, kde se setkala voda se zemí. Jejich patnáctiminutová choreografie, doplněná vlastními kostýmy a scénickými prvky nadchla porotu i diváky. A výsledek? První místo a zasloužený potlesk.

A aby úspěchů nebylo málo, v kategorii Barber zazářil Joe Mříhlad, student 3. ročníku oboru Kadeřník. Soutěž Low Skin Fade vyžadovala moderní pánský střih s výratem od kůže a vlasovou tetovází. Žádné mytí vlasů, jen šikovné ruce, rozprašovač a šedesát minut práce včetně přípravy. Joe předvedl originální a precizní výkon, díky kterému si v malé konkurenci vybojoval druhé místo.

Úspěchy našich studentů nejsou náhodné. Jsou výsledkem pečlivé přípravy, trpělivosti a podpory zkušených mistrů odborného výcviku, kteří se studentům věnují s ob-

rovským nasazením. Všem soutěžícím i pedagogům patří velká gratulace a již teď se těšíme na další podobné soutěže.

*Jitka Pavlisová
Střední škola obchodní a služeb*

Dolní hřbitov je po opravách

Barokní stavba ve Žďáře nad Sázavou II., známá mezi místními jako Dolní hřbitov, prošla v posledních čtyřech letech celkovou obnovou. Slavnostní znovuotevření památky, která byla vysvěcena již v roce 1709, se uskutečnilo v sobotu 4. října. Pro veřejnost byl připraven program s informacemi o jeho historii a obnově včetně archivních snímků a fotografií z oprav. Všechny přítomné přivítal P. Marek Husák, farář Římskokatolické farnosti Žďár nad Sázavou II.. O průběhu oprav informovala technická stavebních investic Žďárského děkanství Jitka Klementová. Historické milníky stavby krátce zmínila průvodkyně farnosti Adéla Tlustošová.

Hřbitov vznikl z iniciativy opata Václava Vejmluvy v době, kdy městu hrozila morová epidemie. Stavbou pak opat Vejmluva pověřil architekta Jana Blažeje Santiniho.

Žďár byl nakonec před morem uchráněn a obyvatelé tuto záchranu připisovali přimluvě Panny Marie, patronky klášterního kostela. Samotný hřbitov však začal sloužit svému účelu až později.

Původně byl vystavěn na půdorysu sférického trojúhelníku a měl pouze tři kaple jako odkaz na Nejsvětější Trojici. Pozorný návštěvník si jistě všimne jeho historického tvaru, který je vyznačen pomocí kresby na fasádách kaplí a vyznačením trasy zdi pomocí kamenů v trávě. Symbolika trojúhelníku byla porušena dostavbou čtvrté kaple v roce 1755, ke které došlo z podnětu opata Bernarda Henneta.

Obnova hřbitova začala v roce 2022 západní kaplí, do které již zatékalo kvůli dožilé a místy chybějící šindelové krytině. Ne-původní bednění navíc způsobilo špatné provětrávání, což vedlo ke vzniku hniloby v některých částech krovu. Poškozené prvky proto musely být vyměněny či naprotézovány. Následně byla položena nová šindelová krytina s dvojitým krytím a byly opraveny štuky, římsy i omítky. Po finálním fasádním nátěru kaple výrazně prokoukla. V následujícím roce 2023 byla opravena jižní kaple, kde byly opakovány již osvědčené postupy.

O rok později, v roce 2024, se přistoupilo k obnově východní kaple a dvou ohradních zdí.

Práce na východní kapli byly náročnější, protože při dřívější opravě došlo ke změně tvarosloví střechy – krokve byly rovné a výsledná podoba se lišila od ostatních kaplí. Návrat k původnímu řešení byl složitý zejména kvůli ramenátům s proměnlivými rozměry. Výraznou pomoc při obnově poskytli podporovatelé z Anglie, kteří přispěli nejen finančně, ale také se osobně zapojili do prací.

V roce 2025 zbývalo dokončit obnovu severní kaple a posledních dvou zdí. Krov byl ve výrazně lepší kondici, a proto si vyžádal jen minimální zásahy. Na jaře pomohli farníci se snesením krytiny ze zdi, díky čemuž se opravy podařilo zvládnout během jarních a letních měsíců.

Zajímavostí, která na první pohled nemusí být patrná, je, že každá kaple má unikátní konstrukci krovu.

Generální obnova byla rozdělena do čtyř etap a financována za podpory Kraje Vysočina, Ministerstva kultury ČR a města Žďár nad Sázavou. Největší poděkování patří široké rodině drobných dárců, díky nimž se podařilo pokrýt celkové náklady ve výši 4 439 773 Kč. Za odborné vedení a hledání ideálního řešení patří dík pracovníkům památkové péče. Realizaci obnovy zajistily firmy Tes-Pam, s.r.o. a LS mont, s.r.o., kterým rovněž náleží velké uznání.

Dolní hřbitov je otevřen veřejnosti během letních měsíců. Návštěvníci si tam mohou prohlédnout nejen obnovené stavby, ale také historické kříže a originály soch z barokního mostu ve Žďáře nad Sázavou, které jsou vystaveny k detailnímu prohlédnutí. Za dobrovolné vstupné na hřbitově provázejí průvodci, kteří návštěvníkům rádi sdělí mnoho dalších zajímavostí o historii místa i průběhu obnovy.

*Jitka Klementová
technická stavebních investic
žďárského děkanství*

MĚSTSKÁ POLICIE

Hlučná mládež

Městská policie přijala informaci, že v autokempu na Pílské nádrži se nachází skupinka mladých lidí, která je hlučná natolik, že ruší ostatní při spánku. Hlídka po příjezdu na místě našla rozveselenou partu, která už autokemp postupně opouštěla. Strážníci mladíky upozornili, aby byli ohleduplní k ubytovaným návštěvníkům a ztišili se, což dotyční splnili.

Ztracené vozidlo

V podvečerních hodinách se na služebnu dostavil řidič s žádostí o pomoc, neboť měl ráno zaparkovat své osobní vozidlo někde ve Žďáře, ale už si nepamatoval, kde. Hlídka muže následně naložila do služebního vozidla a projížděla město ve snaze “ztracené auto” nalézt. Vozidlo se asi po hodině pátrání podařilo najít na parkovišti pod Městským úřadem.

Klíče od vozidla v kontejneru

Strážníci před půlnocí přijali oznámení od řidiče, který žádal o pomoc, neboť mu při vysypávání koše spadly do kontejneru na papír klíče od jeho vozidla. Muž uvedl, že stojí s vozidlem na silnici, ale provozu neprekáží. V době, kdy hlídka vyrážela na místo, muž oznámil, že se mu klíče od auta nakonec podařilo z kontejneru vylovit.

Muž pod vlivem alkoholu

Na tísňovou linku občan v poledních hodinách oznámil, že na ulici Brodská leží na chodníku muž. Strážníci na místě zjistili, že je dotyčný pod vlivem návykových látek a naměřili mu 2,7 promile. Na místo přijela záchranka a po nezbytných úkonech byl muž převezen na Protialkoholní záchytnou stanici do Jihlavy k vyšetřování.

Zmatená seniorka

V nočních hodinách občanka na služebně oznámila, že se na ulici Švermova pohybuje žena. Hlídka strážníků ji našla v blízkosti 4. Základní školy. Jednalo se o starší ženu, která byla zmatená a podchlazená. Hlídka poskytla seniorce první pomoc a zjistila její totožnost. Strážníci kontaktovali záchranku, která seniorku převezla do nemocnice. Policie poté informovala příbuzné a zajistila seniorčin byt, který zapomněla zamknout.

Uvísle vozidlo

V brzkých ranních hodinách přijali strážníci oznámení, že se na ulici Srážná nachází na trávníku zapadlé osobní vozidlo, které nemůže odjet. Hlídka zjistila, že se jedná o řidičku, která jela do práce a spletla si řazení u vozidla a vjela neúmyslně na trávník, kde uvízla. Přivolaná osádka Hasičského záchranného sboru vozidlo z místa vyprostila. Provedená dechová zkouška na alkohol byla negativní.

*Luboš Skřivánek
MP Žďár n. S.
Sledujte nás na FB: mpzdarns*

Třída s prvky waldorfské pedagogiky ve Žďáře nad Sázavou – kde vzdělávání respektuje potřeby dítěte

Ve Žďáře nad Sázavou letos poprvé zahájila činnost třída s prvky waldorfské pedagogiky, která působí při 3. ZŠ Komenského 6. Nabízí dětem respektující a tvůrčí přístup ke vzdělávání, jež rozvíjí nejen jejich vědomosti, ale i představivost, spolupráci a vztah k okolnímu světu. Výuka propojuje rozumovou, uměleckou i praktickou stránku a klade důraz na přirozený rozvoj dítěte. Waldorfská třída je součástí státní školy a díky tomu je tento způsob vzdělávání dostupný všem zájemcům.

Ve Žďáře nad Sázavou letos poprvé zahájila činnost třída s prvky waldorfské pedagogiky 1. W, která funguje pod záštitou 3. ZŠ Komenského 6. Za vznikem této iniciativy stojí spolek Přátelé waldorfské pedagogiky, který usiluje o vzdělávání, jež dítě vnímá jako celistvou bytost a snaží se o jeho rozvoj po všech stránkách. Waldorfský přístup klade důraz na rovnováhu mezi rozumovou, prak-

tickou a uměleckou složkou výuky. Děti nejen píší a počítají, ale také kreslí, modelují, zpívají, hrají na flétnu, recitují, hrají divadlo nebo pracují se dřevem. Tím se rozvíjí nejen jejich intelekt, ale i tvořivost, představivost a schopnost vyjadřovat se různými způsoby.

Velkou roli hraje i zapojení rodičů a vytváření živé komunity kolem třídy a školy. Komunikace je otevřená a partnerská, časté jsou společné akce, slavnosti, dílny či besedy. Škola se tak stává místem nejen vzdělávání, ale i setkávání a sdílení.

Zaujala vás tato cesta vzdělávání? Navštivte www.waldorf-zdar.cz nebo přijďte na besedu Den v kůži školáka, která se uskuteční 28. listopadu od 17.00 v prostorách třídy 1. W ve 3. ZŠ Komenského 6 ve Žďáře nad Sázavou. Třída s prvky waldorfské pedagogiky ve Žďáře nad Sázavou je součástí státní

školy, není tedy zpoplatněna školným. Díky podpoře města a vedení školy je waldorfský přístup dostupný veřejnosti. Předběžné přihlášky do budoucí první třídy můžete zasílat prostřednictvím dotazníku na webových stránkách. Rádi se s vámi spojíme a domluvíme osobní setkání.

*Eliška Staňková
Přátelé waldorfské pedagogiky*

Advent ve Žďáře: co nás letos čeká?

Letos se adventní Žďár trochu promění. Kvůli rekonstrukci radnice najde betlém nové místo a stánky se přesunou z pěší zóny přímo na náměstí. Návštěvníci se mohou těšit na tři krásné jarmarky a zimní trh, kde nasají vánoční atmosféru a odnesou si drobné vánoční radosti.

Adventní čas se blíží a naše náměstí se brzy promění v místo setkávání, budou se tu nacházet všechny stánky. V samém srdci města zavoní svařák, perníčky a další dobroty, které k adventu patří a pěší zóna si letos oddechne.

Mikulášský jarmark se bude konat ve dvou dnech: v pátek 5. prosince od 14.00 do 20.00 a v sobotu 6. prosince od 8.00 do 12.00. Tradiční zimní trh nás čeká 11. prosince od 8.00 do 18.00. Další jarmark se bude konat 20. prosince odpoledne. Začne ve 14.00 a potrvá až do 20.00, návštěvníci se tak mohou těšit na kouzelnou večerní atmosféru Vánoc.

Na tvrzi v muzeu vzniká velká vánoční výstava na téma Horácké Vánoce. Betlém, který k adventu neodmyslitelně patří, le-

tos najdete na rohu u restaurace Phame, směrem k čokoládovému krámku. Dopřejte si u něj malé zastavení při zimní procházce městem.

Kompletní program najdete na straně 21. Přejeme všem Žďárákům krásné, klidné a hřejivé adventní dny!

(red)

Vánoční jarmark pro dobrou věc v knihovně

Užijte si kouzelnou adventní atmosféru na Dvořečku žďárské knihovny a navštivte Vánoční jarmark pro dobrou věc, který se uskuteční ve čtvrtek 4. prosince od 14 do 18 hodin. Čekají vás originální dárky, dekorace a dobroty, ale především ručně vyráběné dárky za dobrovolný příspěvek, jehož výtěžek poputuje nadaci Dobrý anděl.

Odpoledne zpřijemní také Recitál Slávka Klecandra, autora, kytaristy a zpěváka sku-

piny Oboroh nebo vánoční troubení z oken Čechova domu. Nápad na tuto dobročinnou akci vznikl z krásné myšlenky kolegyně knihovny, které se rozhodly, že si letos mezi sebou nevymění vánoční dárky, ale peníze věnují na podporu nadace Dobrý anděl.

Zapojit se můžete i vy! Přineste své vlastnoručně vyrobené výrobky – někdo jiný si je na jarmarku zakoupí a přispěje tím na dob-

rou věc. Výrobky přijímáme během půjčovny doby knihovny.

Přijďte se naladit na Vánoce, potěšit sebe i druhé – a přispět na pomoc rodinám, které to potřebují!

*Martina Sedláková
Knihovna M. J. Sychry*

Horácké Vánoce v muzeu: od adventu až po Tři krále

Regionální muzeum města Žďáru nad Sázavou zve návštěvníky na výstavu Horácké Vánoce, která bude probíhat od soboty 29. listopadu 2025 do 11. ledna 2026 ve tvrzi.

Výstava otevře dveře do času adventního očekávání, štědrovečerní radosti i novoročního očekávání. Návštěvníci se seznámí s vánočními zvyky typickými pro Horácko – od pečení perníčků, zdobení stromečku a lití oliva až po tradiční koledování a obchůzky s betlémem. Nebude chybět připomínka starých obyčejů, kdy se štěstí na další rok věštilo z ořechových skořápek nebo z pohybu plamene svíčky.

Výstavou provede hravá postava vánočního vlašského oříšku, která návštěvníky zapojí do vědomostního kvízu plného zajímavostí o svátcích, zvycích a symbolech Vánoc. Pro malé i velké budou během adventu připraveny tvůrčí dílničky a tematické aktivity, které přiblíží, jak se slavily Vánoce v horáckých chalupách před sto lety.

Součástí výstavy bude fotokoutek, odkud si mohou návštěvníci odnést vzpomínku z prostředí voničích jehličím, perníkem a dávnou vánoční poezií. Výstava Horácké Vánoce tak nabídne příležitost na chvíli zpomalit, ponořit se do klidu zimních svátků a prožít jejich kouzlo očima našich předků.

*Martina Schutová
Regionální muzeum*

Čtenářský festival Sychravo 2025 – letos na téma Příběhy v bublinách

Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáru nad Sázavou se v pátek 7. a v sobotu 8. listopadu promění v živou scénu festivalu Sychravo. Návštěvníci všech generací se mohou těšit na setkání se spisovatelé, celou řadu workshopů, hudební vystoupení nebo divadlo.

Téma letošního ročníku s názvem Příběhy v bublinách zve návštěvníky do světa komiksu – žánru, který propojuje text s obrazem a rozvíjí představivost i cit pro příběh. „Komiksy už zdaleka nejsou jen obrázkové časopisy pro děti,“ říká ředitelka knihovny Martina Sedláková. „Jsou unikátním a čím dál více oblíbeným médiem, které stojí na pomezí filmu a knihy. Slova i obrazy zde spolupracují. Často to, co se neřekne slovy, vyjádří výtvarník obrazem. Učí čtenáře vnímat rytmus, gradaci i napětí mezi řádky...“, tedy spíše mezi bublinami. A dokážou zaujmout i ty, kteří ke čtení teprve hledají cestu,“ vysvětluje Sedláková důvody k volbě právě tohoto tématu. Festival se však neobrací jen na milovníky komiksu, ale na všechny, kteří mají rádi knihy a příběhy v jakékoli podobě.

Tým knihovnic připravil pestrý program pro děti i dospělé, zkušené čtenáře i zvědavé návštěvníky, kteří třeba knihovnu navštíví úplně poprvé. Mezi hosty nebudou chybět spisova-

tel a scénárista Pavel Kosatík, lektorka čtenářských dílen Veronika Peslerová, oblíbená autorka dětských knih Klára Smolíková nebo oceňovaná spisovatelka, autorka detektivních příběhů Michaela Klevisová.

Rozhodně si nenechte ujít pohádku Pinocchio divadla Já to jsem, které je součástí známého rodinného divadla Viti Marčíka. Sychravo otevře dveře také do světa japonského komiksu manga i japonské kultury – můžete se těšit na workshop japonské kaligrafie i netradiční hudební večer s japonskými hudebními nástroji. Součástí festivalu budou také tvořivé dílny, Klub deskových her, výstava komiksů, komiksový workshop nebo minijarmark a bar U Sychry. Sobotní večer ukončí neformální jam session. Vezměte s sebou hudební nástroje nebo jen nadšení pro hudbu a připojte se. A pokud bude sychravo? Nevádí. Můžete se ohřát u ohně a opět si buřta na dvorečku.

Aktuální informace a podrobný program najdete na webu knihovny www.knihzdar.cz nebo na knihovním facebooku a instagramu.

*Martina Kamarádová
Knihovna M. J. Sychry*

Vánoční dárky roku 2025 vyřešíte na dkzdar.cz za pár minut

Čas! Tato nehmotná komodita je to, čeho si musíme vážit. Měří každému stejně a je na každém z nás, jak s ním nejlépe naloží. Většinou se nám nedostává, ale často ho umíme i lehkomyšlně promarnit. Nicméně jsou okamžiky v našich životech, kdy máme chuť čas zastavit, prožívat ho plnými doušky a v dobré společnosti. Advent je přesně ta doba, kdy tyto okamžiky nastávají. A proto nemarněme čas ve frontách, ve stresu a napětí, abychom na Štědrý den obdarovali naše blízké, a vyřešme dárky v klidu z domova během okamžiku. Vánoční balíček Kultury Žďár tuto možnost nabízí on-line na www.dkzdar.cz. A ti z vás, kteří si ještě úplně netykají s on-line nákupy, si vstupenky na vámi zvolené akce můžete zakoupit v turistickém a informačním centru v Čechově domě osobně.

Připravili jsme pro vás adventní zvýhodněnou nabídku vstupenek na některé naše akce, kterými rozhodně uděláte radost všem, koho chcete obdarovat.

Richard Müller, slovenská hudební ikona, která má na svém kontě bezpočet hitů všech žánrů navštíví Dům kultury ve Žďáře nad Sázavou 28. ledna. Tento novoroční koncert v plné parádě s jeho skvělou kapelou za zády patří k našim žhavým tipům na luxusní vánoční dárek.

Dejvické divadlo, fenomén, který již řadu let vyprodává každé své představení dříve, než se otevře divadelní pokladna. 19. února máte výjimečnou příležitost zažít atmosféru tohoto souboru v Domě kultury. Kultovní představení Ztratili jsme Stalina je v dnešní

Do Žďáru již potřetí zavítá japonský klavírista

Již potřetí budeme mít čest a vzácnou příležitost vyslechnout umění mimořádně disponovaného japonského klavíristy a dirigenta Kenta Satsumy. Jeho dvě předcházející vystoupení v sále žďárské ZUŠ byla naprosto strhující a setkala se s mimořádným ohlasem. I program následujícího koncertu slibuje hluboký umělecký zážitek, možná bude alespoň z části také jakousi generálkou před odjezdem umělce do rodného Japonska, kde jej čeká koncertní turné.

Základní umělecká škola Františka Drdly ve Žďáře nad Sázavou zve své žáky, jejich rodiče a přátele, ale všechny další příznivce krásné hudby na klavírní koncert. Vystoupí Kento Satsuma, student Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. Na programu jsou skladby Leoše Janáčka a Maurice Ravela. Koncert se uskuteční ve čtvrtek 6. listopadu 2025 v sále ZUŠ Františka Drdly v 17 hodin. Vstupné je dobrovolné.

době zvláště aktuální, nicméně vedle varujícího podtextu vás hlavně pobaví.

Divadlo Járy Cimrmana. Co víc k tomu dodat. Zdeněk Svěrák i v 90 letech se svými věrnými parťáky brázdí divadelní scény napříč republikou, aby rozdával smích, laskavost a naději. 4. května v Městském divadle ve Žďáře nad Sázavou zahraje Němého Bobeše. Němý Bobeš aneb Český Tarzan je v pořadí pátá divadelní hra v repertoáru Divadla Járy Cimrmana a svoji premiéru měla již v listopadu roku 1971. Neuvěřitelné!

A v březnu v našem divadle můžete vidět a slyšet také dámu, která svými písněmi za doprovodu tahací harmoniky dává životním příběhům svoji vlastní osobitou, nezaměnitelnou podobu. Ano, správně tušíte, že se 24. března můžete těšit na Radůzu.

Náš vánoční balíček také bude obsahovat i několik klubových a divadelních představení za sympatické vstupné, které rovněž najdete na našem webu.

A zapomenout také nemůžeme na tradiční hudební festival Horácký džbánek, který 9. srpna 2026 otevře úžasná zpěvačka Aneta Langerová a na který vás samozřejmě zve-me s předvánoční slevou.

Tak neváhejte přátelé a pojďte s námi za kulturou i v roce 2026. Bude nám ctí se s vámi potkávat. Vaše Kultura Žďár.

*Za tým Kultury Žďár
Tamara Pecková*

František Dvořák
ZUŠ F. Drdly

KINO VYSOČINA

Listopad – měsíc nadupaný premiérami v Kině Vysočina
Tma tmoucí již o půl páté odpoledne, déšť, nečas, plískanice. Na Vysočině víme, o čem mluvíme, a vědí to také distributoři filmů. Protože v kině je pohoda, i když se venku čertí žení.

Tak pojďme na to. Nepela, národní klenot československého krasobruslení, ožije v hraném filmu se stejnojmenným názvem. A Josef Trojan se s jeho postavou ztotožnil nadmíru skvěle.

Keanu Reeves se po čase blýskne v akční komedii s názvem Boží úlet, kde si střihne roli anděla. Když jsme u těch komedií, nenechte si ujít premiéru českého filmu Milion s Jiřím Lábusem. Ten v roli dědečka vyhlásí netradiční rodinnou soutěž. První narozené vnouče získá milion euro, což jeho početné rodině pořádně zamotá hlavu.

Listopad je ten správný měsíc ke zhlédnutí české pohádky Cukrkandl. Režisér a scenárista Luc Besson přináší osobní a vizuálně strhující adaptaci jednoho z nejslavnějších mýtů světové literatury ve snímku Drákula: Příběh lásky. A ti z vás, kteří mají rádi Podfukáře, se mohou těšit na pokračování série.

Tomáš Řepka odhaluje v autobiografickém dokumentu nečekané momenty ze života fotbalového rebela. Ke sportovnímu prostředí se váže také další naše pozvánka. Neporazitelní je inspirativní film o plnění snů a využití druhých šancí. Odehrává se na pozadí výjimečné světové události a ukazuje, že s nadhledem a humorem se dá vyhrát jakákoli životní bitva. V hlavních rolích uvidíte Ivana Trojana a Hynka Čermáka.

Plejádu český filmových premiér uzavírá film Na horách. Romantická komedie o nečekaném setkání a sebezpoznání v nádherné horské krajině vás naladí na letošní zimu.

V kině nás čeká také akční sci-Fi Predátor: Nebezpečné území, či očekávané pokračování severského akčního válečného hitu Sisu, tentokrát s názvem Sisu: Odplata.

Těšit se můžete také na prosinec. Ten bude mimo adventu ve znamení Avatarů! Máme na co těšit, vážení a milí filmoví přátelé!

*Aleš Hrbek
Kino Vysočina
www.dkzdar.cz
fb: kinovysocina*

Žďárské Vánoce

PROGRAM

- 30. 11.** Přivítání adventu s rozsvícením vánočního stromu a koncertem Thoma Artwaye / náměstí Republiky / 15.00 – 19.00
Polévka pro dobrou věc / náměstí Republiky / 14.00 – 15.30
Tvořivé dílničky / ACTIVE SVČ – sál Horní 2 / 15.00
- 4. 12.** Vánoční jarmark pro dobrou věc / Dvoreček Knihovny M. J. Sychry / 14.00 – 18.00
Slávek Klecandr - kytarový recitál / Knihovna M. J. Sychry / 16.30
Koncert Petr Bende Trio / náměstí Republiky / 17.00 – 18.00
- 5. 12.** Mikulášský jarmark s koncerty Leftovers, Folkrockové kapely Milana Kozla a Mikulášský rej/ náměstí Republiky / 14.00 – 19.00
Možná přijde Mikuláš / RC Srdíčko / 15.30
Mikulášská nadílka / ACTIVE SVČ – sál Horní 2 / 15.30
Setkání s Mikulášem / Zámek Žďár / 16.00 – 19.00
4. ročník Mikuláše na Staloši / Café Stalingrad / 18.45
- 6. 12.** Adventní trhy s koncerty Broadway a Madam/ náměstí Republiky / 8.00 – 12.00
Adventní Fler trh / Dům kultury / 9.00 – 16.00
Vánoční keramická dílna pro veřejnost / ACTIVE SVČ – keramická dílna / 15.00
- 9. 12.** Výroba gelových svíček / Family point Žďár n. Sáz. / 10.00
Zimní kino / Nádražní ulice / 16.30 – 17.15
- 11. 12.** Vánoční jarmark /náměstí Republiky / 8.00 – 18.00
Vystoupení ZUŠ – Folkrocková kapela Milana Kozla / náměstí Republiky / 16.00
- 12. 12.** Vánoční zpívání třídy s waldorfskými prvky Studánka / náměstí Republiky / 16.30
Ostrov pohody / Městské divadlo / 19.00
- 13. 12.** Ostrov pohody / Městské divadlo / 14.00 – 18.00
- 14. 12.** Ostrov pohody / Městské divadlo / 14.00 – 18.00
Koncert PressBand / náměstí Republiky / 17.00 – 18.00
- 16. 12.** Střelecká soutěž o vánočního kapra / ACTIVE SVČ – sál Horní 2 / 15.00
Vyhlášení Minitligy 2025 / ACTIVE SVČ – sál Horní 2 / 17.40

Těšíme se na Vánoce!

22. 11. - 23.11.
Vánoce na zámku / Zámek Žďár / 17.00

29. 11.
Den pro dětskou knihu, tvořivá dílna / Knihovna M. J. Sychry / 9.00 – 12.00

Příroda vám bude vděčná, když si na občerstvení přinesete svůj kelímek nebo hrnek.

Auto nechte doma.

Po celou dobu adventu a Vánoc bude v parku Farská humna umístěno umělé kluziště.

Podrobný program a další informace najdete na www.zdarskevanoce.cz

Změna programu vyhrazena.

Žďár nad Sázavou★

GENERÁLNÍ PARTNER

Hettich

- 17. 12.** Tradiční tvořivá dílna vánoční s Klubem úsměv / Knihovna M. J. Sychry / 14.00
Petra Kynclová a její zpěváci /náměstí Republiky / 16.00
Zimní kino / náměstí Republiky / 16.30 – 17.00
Vánoční pásmo folklórního souboru Studánka / náměstí Republiky / 17.00
- 18. 12.** Pivo prosím! Komentovaná procházka s Regionálním muzeem / začátek u Regionálního muzea / 16.00
- 19. 12.** Vánoční herna / RC Srdíčko / 9.00
Koncert Laky Mari / náměstí Republiky / 17.30 – 18.30
- 20. 12.** Adventní jarmark / náměstí Republiky / 14.00 – 20.00
Dr. Dancer – program pro děti / náměstí Republiky / 14.10
Koncert Felix Slováček / náměstí Republiky / 16.00
Koncert Michal Horák / náměstí Republiky / 18.00
- 23.12.** Stavění betléma na Zelené hoře / Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře / 8.30
- 24. 12.** Troubení z věže kostela / kostel sv. Prokopa / 17.15
- 26. 12.** Noření do ledové Sázavy / skautská klubovna u Sázavy / 14.00
- 27. 12.** Vánoční animační program / Relaxační centrum / 14.30, 15.30
- 29. 12.** Vánoční animační program / Relaxační centrum / 14.30, 15.30

- 1. 1. 2026** Slavnostní novoroční ohňostroj / náměstí Republiky / 17.30

Dlouhodobé akce

22. 11. – 31. 1
Adventní světelná instalace / Zámek Žďár / 18.00

29. 11. – 11. 1.
Výstava Horácké Vánoce / Regionální muzeum Na Tvrzi

17. 12. – 1. 1.
Výstava betlémů / kaple sv. Barbory

22. 12. – 26. 12.
„Připravte své srdce na Vánoce“ Adventní kalendář pro rodiny

Kluziště na Farských

Provozní doba
pondělí - neděle / 9.00 - 20.00

Doplňkový program na kluzišti dle počasí
Lední hrátky / Farská Humna / Active SVČ
Bruslení se sněhovou vločkou / Farská humna / Active SVČ
Světýlkové adventní bruslení / Farská humna / Active SVČ
Den s SKHL / Farská humna / SKHL Žďár nad Sázavou

ZNÁTE JE?

Hledáme výjimečné osobnosti, spolky či firmy ze Žďaru nad Sázavou.

**NAVRHNĚTE KANDIDÁTY NA
CENU MĚSTA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU
ZA ROK 2025!**

Návrhy je možné podávat do 31. prosince 2025 na webových stránkách cenamesta.zdarns.cz

Zubní klinika IMPLANTA

v Ledči nad Sázavou
přijímá nové
pacienty

Nejmodernější technologie a přístroje
Používáme nejmodernější technologie a materiály. Využíváme zvěřovací techniku (lupové brýle, operační mikroskop).

Spolupracujeme se zdravotními pojišťovnami
VZP, VOZP, ČPZP, OZP, ZPMV.

Vzdělání
Pečlivá a zodpovědná práce personálu, neustálé vzdělávání a bohaté zkušenosti v oboru.

Jsmo moderní zubní klinika, která nabízí špičkové estetické ošetření pod mikroskopem, ale také pečlivé ošetření na zdravotní pojišťovnu.

Institut Regenerativní Estetická Stomatologie

+420 602 465 466 www.implanta.cz recepcie@implanta.cz

Obchodní dům Kinský – vše pro dům, les i zahradu

Už více než třicet let je ve městě pod Santiniho Zelenou horou Obchodní dům Kinský. Nabízí široký sortiment všeho, co je potřeba pro dům, les i zahradu. Každý si může nechat poradit od odborného personálu, který přidá i pár zaručených rad. Na své si zde přijdou hospodyňky i kutilové. K rozhovoru jsme pozvali paní Kláru Ambrožovou z Obchodního domu Kinský.

Co Obchodní dům Kinský nabízí?

Obchodní dům Kinský je prakticky zaměřeným obchodním komplexem, který nabízí široký sortiment zboží pro domácnost, zahradu a kutily. Zákazníci zde najdou vše od nářadí, železářství, barev, elektrika, autodoplňků, osvětlení, domácích potřeb až po dekorace, zahradní vybavení nebo sezónní zboží. Součástí nabídky je také autorizovaný prodej a servis značky Stihl.

Kromě zboží nabízíte také službu jako je servis strojů. To se obvykle v obchodech nenabízí.

Přesně tak, náš servis je jednou z klíčových výhod, poskytujeme autorizovaný servis zahradní a lesní techniky, který zahrnuje

nejen opravy, pravidelnou údržbu, diagnostiku a seřízení strojů, ale také odborné poradenství a pomoc při výběru vhodné techniky a nářadí. Naši technici jsou připraveni pomoci zákazníkům nejen s výběrem vhodné techniky, ale také s jejím správným používáním a údržbou.

Vánoce se nám pomalu blíží. Můžete dát nějaký tip na dárek, co potěší?

Já bych doporučila nás navštívit, pokud hledáte dárek pro ženy, které rády vaří. Najdete u nás oblíbené značky jako Orion,

kde nabízejí ucelenou řadu jejich produktů. Navíc máme krásné dekorace pro útulný domov. Pokud hledáte dárky pro kutily u nás zakoupíte hobby ale i profi nářadí pro vybavení své dílny, či zajímavé nářadí, které udělá radost každému muži. A dárek pro děti u nás také seženete. Stačí se zastavit a rádi vám pomůžeme s výběrem.

A pokud si stále nejste jistí, nebo sháníte dárek na poslední chvíli, náš Dárkový poukaz je to pravé, rychlé, univerzální a vždy vítané řešení.

Městský pivovar *Harlický Břez* a.s. a Domácí hospice *Vysocina o.p.s.* si Vás dovoluji pozvat na

Předvánoční benefiční koncert

7. prosince 2025 v 18 hodin
Městské divadlo Žďár nad Sázavou

Program: koncert kapely *Lucky 8*
žalářské soulové kapely, která Vás okouzlí nejen hity minulého století, ale i vlastní tvorbu

koncert *Báry Basikové a kapely Basic Band*
... drobný náut ve restitutu, připravený restaurant *Rebel Na Hrádkách*

vstupné 590 Kč
Výškové bude rovnováha ve prospěch domova Domácí hospice Vysocina
Změna programu vyhrazena

* ZÁCHRANA ŽIVOTA NENÍ VĚDA KURZ I. POMOCI PRO KAŽDÉHO

26. 11. 2025

- Telefonní čísla integrovaného záchranného systému kdy, jak a kam volat
- Resuscitace dospělého, dítěte
- Dušení, zástava dýchání

OD 16 HODIN
 KNIHOVNA M. J. SYCHRY

Žďár nad Sázavou*

AKTIVNĚ
pro 1344

ČERVENÝ KŘÍŽ

* Knihovna Matěje Josefa Sychry

Akci organizuje město Žďár nad Sázavou v rámci projektu Aktivně pro Žďár a s podporou MA21.

Prodej vánočních stromků a kaprů

PRODEJ STROMKŮ od 28. listopadu

Smrk ztepilý | Jedle bělokorá
Borovice černá | Jedle kavkazská
Smrk stříbrný

PRODEJ ŽIVÝCH RYB 21. - 23. prosince

Místa prodeje:
1/ Parkoviště u firmy Intop
2/ Parkoviště na Bouchalkách
3/ Obchodní dům KINSKÝ
– možnost zpracování ryb

NAJDETE NÁS:

ul. Bezručova 4
591 01 Žďár nad Sázavou
www.kinsky-zdar.cz

* KALENDÁŘ AKCÍ

LISTOPAD

DĚTEM

ÚT 4/11, 9.00-12.00 **Herna IventoriUM: Happy hours** /ZŽ/
 ČT 6/11, 20/11 a 4/12, 10.00 **Tvořivá hra pro nejmenší 2-6 let** /ZŽ/
 SO 15/11, 14.00-17.00 **Experimentem k tvořivosti** /ZŽ/
 SO 22/11, 9.00-11.00 **Hrátky mezi řádky** /K/
 ÚT 25/11, 15.00-16.00 **Knihomosty** /K/
 ČT 27/11, 9.00 a 10.30 **Mimi knihánek** /K/
 ČT 27/11, 15.00-16.00 **Knihánek** /K/
 SO 29/11, 9.00-12.00 **Den pro dětskou knihu** /K/

SENIORŮM

každé ÚT a ČT, 9.00 **Koordinační cvičení pro seniory** /SP/
 PO 3/11 a 24/11, 8.00-11.30 **Knihovna seniorům** /K/
 PÁ 7/11 a 5/12, 9.00-10.00 **Zdravotní monitoring s VZP** /SP/
 PÁ 7/11, 10.00 **Umělá inteligence aneb AI pro seniory** /SP/
 ČT 27/11, 16.00-18.00 **Čaj o páté** /ČD/

DUCHOVNÍ AKCE

ČT 6/11, 10.00 **Bohoslužba v Domě klidného stáří** /DKS/
 NE 9/11, 18.00 **Bohoslužba u tety Hany** /CTH/
 NE 9/11, 9.00 **Svatohubertská mše svatá** /BN/
 ČT 13/11 a 4/12, 10.00 **Bohoslužba v Domě klidného stáří** /DKS/
 NE 16/11, 19.00-20.00 **Nikodémova noc** /ZH/

KONCERTY

PO 3/11, 19.00 **Petr Hapka: recitál** /DK/
 ČT 6/11, 17.00 **Klavírní koncert Kenta Satsumy** /ZUŠ/
 ČT 6/11, 19.00 **Světla i stíny v duši operních postav** /ZŽ/
 PÁ 7/11, 19.00 **Velvet Rocket: 30. výročí založení Káčka** /HC/
 ST 12/11, 19.00 **Roman Horký a Kamelot** /MD/
 NE 16/11, 18.00 **Rockovej Žďár** /S/
 ST 19/11, 19.00 **Hradišťan a Javory Beat** /DK/
 SO 29/11, 20.00 **Malalata** /KRF/
 ST 3/12, 19.00 **Ingrid Arthur Quartet** /KRF/
 ČT 4/12, 19.00 **Světla a stíny ve světech houslí a vibrafonu** /ZŽ/
 NE 7/12, 18.00 **5. Předvánoční benefiční koncert** /MD/

KULTURNÍ AKCE

ČT 6/11, 16.30-17.30 **Čtenářský klub: Četba stejné knihy** /K/
 PÁ 7/11 a SO 8/11 **Sychravo: Příběhy v bublinách** /K/
 SO 8/11 a 15/11 **Maturitní ples VOŠ a SPŠ – Studentská** /DK/
 SO 8/11 a 22/11, 9.30 **Společná zkouška: Česká mše vánoční** /ZUŠ/
 NE 9/11, 8.30-12.00 **Misijní jarmark** /KB/
 ST 12/11, 19.00 **Martin Hranáč Crazy show** /DK/
 ČT 13/11, 18.00-20.00 **Ukázka z Tvůrčí a výzkumné rezidence** /ZŽ/
 PÁ 14/11 **Ples Střední zdravotnické školy** /DK/
 NE 16/11, 15.30 **Lampiónový průvod** /A, NR/
 ČT 20/11, 17.30-21.00 **Exkluzivní degustační večer** /AGR/
 ČT 20/11, 19.00-20.30 **Hypnotizér** /MD/
 ČT 27/11 až NE 4/1/2026 **Adventní světelné instalace** /ZŽ/
 SO 22/11 a NE 23/11, 10.00-17.00 **Vánoce na Zámku** /ZŽ/

SO 22/11, 20.00 **DiskoV** /DK/
 ÚT 25/11, 15.00-16.30 **Literární koncert** /K/
 ST 26/11, 19.00 **Červená středa: Pronásledovaní pro víru** /NR/
 ČT 27/11, 10.00 **Dobročinná burza hraček a dětských knih** /RCS/
 SO 29/11, 14.00 **Adventní tvoření věnců** /KB/
 NE 30/11, 15.00 **Rozsvícení vánočního stromu** /NR/
 ÚT 2/12, 9.00-11.00 **Svépomocná skupina** /SP/

DIVADLO

ÚT 4/11, 19.00 **Divadelní spolek Žďár: Kola vášně** /MD/
 ST 5/11, 19.00 **Divadlo Tři: Queensland** /MD/
 ČT 6/11, 19.00 **Divadel. soubor Jmelí: Dobytí severního pólu** /MD/
 PÁ 7/11, 19.00 **Dva nahatý chlapi** /MD/
 ČT 13/11, 19.00 **Div. společnost Z. Geislerové: Bez zábran** /MD/
 PO 24/11, 19.00 **Činoherní studio Ústí nad Labem: Pábitelé** /MD/
 ČT 27/11, 19.00 **Studio Dva: Vše o ženách** /MD/

VZDĚLÁVACÍ AKCE

každý ČT, 17.00 **Setkání anonymních alkoholiků** /MCE/
 ST 5/11 a 3/12, 9.00 **Alzheimer poradna Vysočina** /SP/
 ST 5/11, 18.30-20.00 **Podzimní houbařský kurz s Danielou**
 ČT 6/11, 8.00-17.00 **Festival vzdělávání** /DK/
 ČT 6/11 a 20/11, 16.00 **Vykresli se z toho** /K/
 ČT 6/11, 16.00 **Technologie v rukou našich dětí** /RCS/
 SO 8 a 22/11, 8.30-11.00 **Taneční lekce: Tanec a pohyb v nás** /ZŽ/
 NE 9/11, 9.00-17.00 **Tomáš Kočko a jeho workshop** /ZUŠ/
 ÚT 11/11, 10.00 **Tvořivé dopoledne: Panenky z ponožek** /RCS/
 ST 12/11, 14.30 **Digidetox: Jak se odstříhnout od internetu** /K/
 ČT 13/11, 15.00 **Bezpečnost na internetu, mediál. gramotnost** /K/
 ČT 13/11, 17.00 **Deset tipů jak zlepšit rodinnou atmosféru** /K/
 ÚT 18/11, 15.30 **Vánoční keramická dílna pro veřejnost** /A/
 ÚT 18/11, 16.00-18.00 **Cardmaking** /K/
 ST 19/11, 14.30-17.00 **Jak pracovat s nadanými žáky** /K/
 ST 19/11, 16.00 **Marcel Sladkowskí: Od hospody ke kostelu** /HK/
 PO 24/11, 17.00 **Cisterciácká krajina Velehrad** /K/
 ST 26/11, 17.00-18.00 **Záchrana života není věda** /K/
 ČT 27/11, 17.00 **Ani při péči doma nemusíte být sami** /K/
 PÁ 28/11, 17.00 **Den v kůži školáka** /3ZŠ/
 PÁ 28/11, 18.00-22.00 **Svojí cestou 2025** /KV/

VZDĚLÁVAT SE LZE V KAŽDÉM VĚKU /G/
 ST 5/11, 15.30 **Vít Koudela: Poslední domovy aneb Židé ve Žďáře**
 ST 19/11, 15.30 **Lukáš Bořil: Six countries aneb svět ultracyklisty**
 ST 3/12, 15.30 **Archeologické vykopávky u kostela sv. Prokopa**

GASTROKURZY /AGR/
 ČT 13/11, 8.30-13.00 **Školní jídelna co má šmrnc**
 ÚT 25/11, 16.00-21.00 **Modern Bake X-mas Edition s Dort jak víno**
 ST 26/11, 15.30-20.30 **Roman Vaněk: Než zazvoní návštěva**
 ČT 27/11, 16.30-20.00 **Honza Horký: Vánoční menu bez klíše**
 ÚT 2, ST 3/12, 15.30-20.00 **Vůně italských Vánoc s Emanuele Ridi**

SPORTOVNÍ AKCE

ST 5/11, 16.30 **Běh Žďárák: Starý dvůr** /PMÚ/
 SO 8/11, 10.00 **Žďárská Spojka** /LV/

3ZŠ – Základní škola Komenského 6, **A** – Active SVC, Horní, **AGR** – AGR Gastro, Novoměstská, **BN** – bazilika Nanebevzetí P. Marie, **CTH** – Café U Tety Hany, **ČD** – Čechův dům, **DK** – Dům kultury, **DKS** – Dům klidného stáří, Okružní, **FP** – Family point v poliklinice, **G** – aula Gymnázia Žďár nad Sázavou, **HC** – Hanu-man Club, býv. Batyskaf, **HK** – Husova kaple, Kopečná, **K** – Knihovna M. J. Sychry, **KB** – kaple sv. Barbory, **KRF** – Klub Rebel Na Farských, **KV** – Kino Vysočina, **LV** – louka Vodojem, **MCE** – modlitebna církve evangelické, Husova, **MD** – Městské divadlo, **NR** – náměstí Republiky, **PMÚ** – parkoviště u Městského úřadu, **RCS** – Rodinné centrum Srdíčko, **RM** – Regionální muzeum, **S** – sokolovna, Doležalovo nám., **SP** – Senior Point v knihovně, **ZH** – kostel na Zelené hoře, **ZUŠ** – sál Základní umělecké školy, **ZŽ** – Zámek Žďár nad Sázavou